

Mestna občina

Ljubljana

Župan

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

t: 01 306 10 10

tajnistvo.zupana@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 079-1/2019-13

Datum: 31. 8. 2026

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

ZADEVA:

Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVILA:

**Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za zdravje in socialno varstvo**

NASLOV:

Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/2025

POROČEVALKI:

**Tanja Hodnik, sekretarka, vodja Oddelka za zdravje in socialno varstvo
Dr. Simona Topolinjak, koordinatorka za enake možnosti v MOL in podsekretarka, vodja Odseka za socialno varstvo**

PRISTOJNO

DELOVNO TELO:

Odbor za zdravje in socialno varstvo

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana se seznani s »Poročilom o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25«.

Župan

Mestne občine Ljubljana

Zoran Janković

Priloge:

- Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2019 do 2022/25 z obrazložitvijo

Na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na svoji ... seji dne sprejel naslednji

S K L E P

Mestni svet Mestne občine Ljubljana se seznani s »Poročilom o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25«.

Številka:
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev

Poročila o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25

1. Pravni temelji

Pravna temelja za Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25 sta:

- *Zakon o enakih možnostih žensk in moških* (Uradni list št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A in 33/16 – ZvarD in 59/19), ki v 30. členu opredeljuje vlogo samoupravnih lokalnih skupnosti pri uresničevanju ciljev zakona, in med drugim pravi, da koordinatrica oziroma koordinator za enake možnosti predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti.
- *Statut Mestne občine Ljubljana* (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo), ki v 27. členu določa pristojnost Mestnega sveta, da sprejema plane razvoja Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) in druge akte MOL.

2. Razlogi in cilji, zaradi katerih je sklep potreben, ter ocena stanja

Mestni svet Mestne občine Ljubljana je 17. junija 2019 sprejel drugi Akcijski načrt Enakost spolov v Ljubljani za obdobje od 2019 do 2022, v katerem so bili določeni cilji, ukrepi in aktivnosti, ki se bodo izvedle v predlaganem obdobju. S tem se je zagotovil trajnosti razvoj enakosti spolov na različnih področjih v Mestni občini Ljubljana.

Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/2025 se nanaša na uresničevanje ciljev in ukrepov iz Akcijskega načrta »Enakost spolov v Ljubljani« za obdobje od 2019 do 2022 ter povzema izvedene ukrepe in aktivnosti na področju enakosti spolov, ki so bile izvedene v MOL od januarja 2019 do konca leta 2025.

3. Poglavitna rešitev

Osnovni namen Poročila o uresničevanju Akcijskega načrta »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2019 do 2022/25, je skladno s V. točko akcijskega načrta (Spremljanje izvajanja akcijskega načrta in poročanje o izvedenih ukrepih), predstaviti izvedbo ukrepov in aktivnosti, ki jih je MOL izvedel v obdobju od januarja 2019 do konca leta 2025 z namenom prizadevanja MOL k vključujoči družbi vseh – tako žensk kot moških, zaposlenih v mestni upravi, javnih zavodih in javnih podjetjih ter vseh prebivalk in prebivalcev MOL.

Mestnemu svetu MOL predlagamo, da sklep o Poročilu o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25 obravnava in sprejme.

4. Ocena finančnih in drugih posledic

Sprejem predlaganega sklepa o seznanitvi s Poročilom o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/25 nima finančnih posledic za proračun MOL.

Pripravila:

dr. Simona Topolinjak

Vodja odseka

Simona Topolinjak

Tanja Hodnik

Sekretarka – vodja oddelka

Tanja Hodnik

**Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta
»Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana«
za obdobje od 2019 do 2022/2025**

Gradivo pripravila:

dr. Simona Topolinjak, koordinatorica za enake možnosti žensk in moških v MOL in podsekretarka Oddelka za zdravje in socialno varstvo Mestne uprave MOL v sodelovanju s sodelavkami in sodelavci Mestne uprave MOL

Ljubljana, maj 2026

VSEBINA

SEZNAM KRATIC.....	5
I. UVOD	6
II. URESNIČEVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA V OBDOBJU OD LETA 2019 DO 2022/2025 PO POSAMEZNIH CILJIH	11
1. Uvajanje integracije načela enakosti spolov v lokalno politiko	11
2. Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni.....	14
3. Ekonomska neodvisnost	17
4. Usklajevanje poklicnega in družinskega oziroma zasebnega življenja	21
5. Tradicionalne družbene vloge in stereotipi o ženskah in moških	25
6. Socialna vključenost ranljivih skupin žensk in moških	29
7. Preprečevanje nasilja nad ženskami	31
8. Strpnost do LGBT+ skupnosti.....	36
III. ZAKLJUČEK	40

SEZNAM KRATIC

LGBT+	lezbijke, geji, biseksualne in transspolne osebe ter osebe različnih spolnih identitet in izrazov
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MOL	Mestna občina Ljubljana
MS MOL	Mestni svet Mestne občine Ljubljana
MU MOL	Mestna uprava Mestne občine Ljubljana
NVO	nevladna organizacija
OK	Oddelek za kulturo MU MOL
OPVI	Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL
OZSV	Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL
PND	pomoč družini na domu
SMU	Služba mestne uprave
SODMS	Služba za organiziranje dela mestnega sveta MU MOL
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ZOD Ljubljana	Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
UM	Urad za mladino MU MOL

I. UVOD

Mestni svet Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MS MOL) je 17. junija 2019 sprejel Akcijski načrt »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2019 do 2022 (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt), ki predstavlja prizadevanja Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) k vključujoči družbi, družbi enakosti spolov.

V Poročilu o uresničevanju Akcijskega načrta »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2019 do 2022/2025 (v nadaljnjem besedilu: poročilo) so predstavljene aktivnosti, ki so bile izvedene v MOL od januarja 2019 do konca leta 2025. Uresničevanje posameznega cilja je v poročilu zapisano na podlagi izvedenih aktivnosti ter na podlagi kazalnikov, ki so bili določeni v akcijskem načrtu. Nekatere aktivnosti so se izvedle znotraj Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: MU MOL), druge so bile namenjene širši javnosti.

Pred podrobnejšim poročilom želimo izpostaviti, da nas je v tem obdobju doletela tudi epidemija korona virusa, ki je marsikatero aktivnost zaustavila in hkrati vzpostavila nove aktivnosti in ukrepe na tem področju. V tem obdobju smo tako bili zelo aktivni na področju preprečevanja nasilja nad ženskami, saj je bilo zaznati povečano nasilje znotraj družine. Skupaj z nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi MOL smo izpeljali različne ozaveševalne kampanje. Vidik spola pa je bil pomemben tudi na drugih področjih. V socialnem varstvu in zdravstvu, ki sta bila v času epidemije najbolj obremenjena sektorja, pa tudi najbolj izpostavljena morebitnim okužbam, dolгим delovnikom in težkim delovnim pogojem, je večina zaposlenih ženskega spola. Tudi storitve, ki so bile v tem času zaprte (npr. frizerstvo, kozmetika), večinsko opravljajo ženske in so se tako znašle v težkem položaju, saj so bila njihova delovna mesta ogrožena, izguba dohodka pa je za marsikatero imela tudi dolgoročne posledice. Z zaprtjem vrtcev in šol je breme varstva otrok padlo na starše, večinoma na ženske, ki že v običajnih okoliščinah opravijo več skrbstvenega dela kot moški. Številni ukrepi v MOL so bili tako namenjeni razbremenitvi, predvsem žensk, na področju skrbi za otroke in starejše ter zaščiti ranljivih posameznikov. Ob zaprtju vrtcev in osnovnih šol smo vzpostavili individualno nujno varstvo otrok na domu, za otroke iz socialno šibkih družin in za starostnike smo organizirali dostavo hrane na dom, šoloobveznim otrokom iz socialno šibkejših družin pa smo zagotovili dostop do računalnikov in interneta. Zavod za oskrbo na domu Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: ZOD Ljubljana) je oskrboval uporabnice ke brez svojcev. Zaradi ukinitve javnega prometa, se je za lažji prihod zaposlenih v službo ukinila plačljivost javnih parkirišč, ki so v lasti MOL. Posledice epidemije korona virusa pa so se začele kazati tudi s povečanjem duševnih stisk posameznikov. Tako smo se v MOL odločili, da je potrebno o tej temi spregovoriti in v oktobru 2023 začeli s kampanjo *Tudi junakinje in junaki včasih poiščejo pomoč*.

Pomembno je izpostaviti tudi nekatere večje dogodke, ki so bili organizirani v tem času in poudarjati tudi vidik enakosti spolov. Ljubljana je junija 2022 gostila največjo svetovno kolesarsko konferenco *Velo-City*, v okviru katere so se zvrstila različna strokovna srečanja in pester spremljevalni program. Med drugim so bile obravnavane tudi teme o enakosti spolov – npr. kako vzbuditi ženske, da več kolesarijo in kako planirati izgradnjo varnih mest. Predstavljene so bile tudi perspektive in izkušnje žensk v svetu kolesarstva.

Novembra 2022 je v Ljubljani potekal največji športni dogodek leta, in sicer *Evropsko rokometno prvenstvo za ženske*. Prvenstvo pa ni bil le športni dogodek, ampak so organizatorji poudarili tudi opolnomočenje in enakopravnost žensk ter promocijo njihove vloge v družbi. Tako je bilo izbranih 20 ambasadork prvenstva, uspešnih in izjemnih žensk iz različnih področij – med ambasadorkami je bila tudi takratna podžupanja Tjaša Ficko. V Mestni hiši je bila na ogled razstava izdelkov otrok iz vrtcev in osnovnih šol, ki so sodelovali na likovnem natečaju *Ženski rokomet*. V okviru aktivnosti za opolnomočenje in večje vidnosti žensk so bili postavljeni prvi semaforji z ženskimi podobami za pešce v Ljubljani, ki stojijo v bližini Centra Stožice.

Odštevalnik do evropskega prvenstva

Ambasadorka Tjaša Ficko ob semaforju z žensko silhueto

Razstava Ustvarjamo s srcem

V Mestni hiši smo marca 2023 v sodelovanju z mestom Dunaj organizirali mednarodno konferenco mreže FemCities, katere člani smo, z naslovom *Seksizem: izziv pri doseganju enakosti spolov*.¹ Na konferenci smo s strokovnjaki_njami osvetlili problematiko seksizma in (so)delovanja žensk v politiki, sovražnega govora, stereotipnega predstavljanja žensk v medijih ter seksizma nasploh. V okviru konference sta bili na ogled tudi razstavi *Ne tič, ne ptička* (šest povabljenih avtoric_jev je tematiziralo vsebine kot so stereotipno prikazovanje spolov, posledice seksizma) ter *Kaj je imela oblečeno?* (dela dijakov_inj umetniške gimnazije likovne smeri Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Ljubljana). Konferenca in spremljevalni dogodki so bili zelo odmevni in medijsko pokriti.

Udeleženke_ci na FemCities 2023 *Foto: Stephanie Kiessling*

Leta 2024 smo postali evropska prestolnica vključenosti in raznolikosti, zlato nagrado smo prejeli v posebni kategoriji za lokalne oblasti, ki z obravnavanjem nasilja nad ženskami omogočajo varne kraje, mesta in regije za ženske v vsej njihovi raznolikosti. Ljubljana je bila prepoznana kot mesto, ki spoštuje raznolikost, je vključujoča do vseh ranljivih skupin in aktivna pri ustvarjanju družbe brez diskriminacije. Še posebej so bila z nagrado priznana tudi naša prizadevanja in aktivnosti na področju preprečevanja nasilja nad ženskami. Na MOL namreč že vrsto let podpiramo prizadevanja nevladnih organizacij, ki bistveno pripomorejo k ozaveščanju ter prepoznavanju in zmanjševanju nasilja nad ženskami. S pomočjo javnih razpisov sofinanciramo raznolike programe, ki so namenjeni tako ženskam in otrokom, žrtvam nasilja (npr. varne namestitve, svetovalnice) kot tudi povzročiteljem nasilja (delavnice) ter se aktivno vključujemo v različne aktivnosti ozaveščanja.

¹ [Povzetki konference](#)

Nagrada Evropska prestolnica vključevanja in raznolikosti 2024

V letu 2025 se je začel graditi nov Center za brezdomne Ljubljana, v katerem bodo na voljo ločeni prostori za ženske in moške – tako v prenočitvenem delu kot v bivalnih enotah. Otvoritev pričakujemo letos poleti.

V letu 2025 smo začeli z večjo ozaveševalno kampanjo na področju preventivnih presejalnih programov ZORA, DORA in SVIT. Podatki Nacionalnega inštituta za javno zdravje kažejo na prenizko odzivnost na vabila k udeležbi, pogosta razloga pa sta strah in nepoznavanje programov. S ciljem dviga udeležbe so bili presejalni programi določeni kot ena prednostnih tem za leto 2026, z nekaterimi aktivnostmi pa smo pričeli že v letu 2025, npr. objavo več novic na spletni strani MOL, vzpostavitev redne komunikacije z delujočimi na področju ter objavo v interni reviji Urban.

MOL je bila ena izmed prvih slovenskih občin, ki je sprejela akcijski načrt na področju enakosti spolov, zato nas kot primer dobre prakse vabijo na različne strokovne konference tako doma kot v tujini, da predstavimo svoje delo. V tem času smo v Mestni hiši gostili tudi Klub županj (februar 2019) in v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) organizirali srečanje koordinatoric in koordinatorjev za enake možnosti žensk in moških v lokalnih skupnostih (2023). Srečanja koordinatoric sicer potekajo redno, približno enkrat letno in se jih vedno tudi udeležimo.

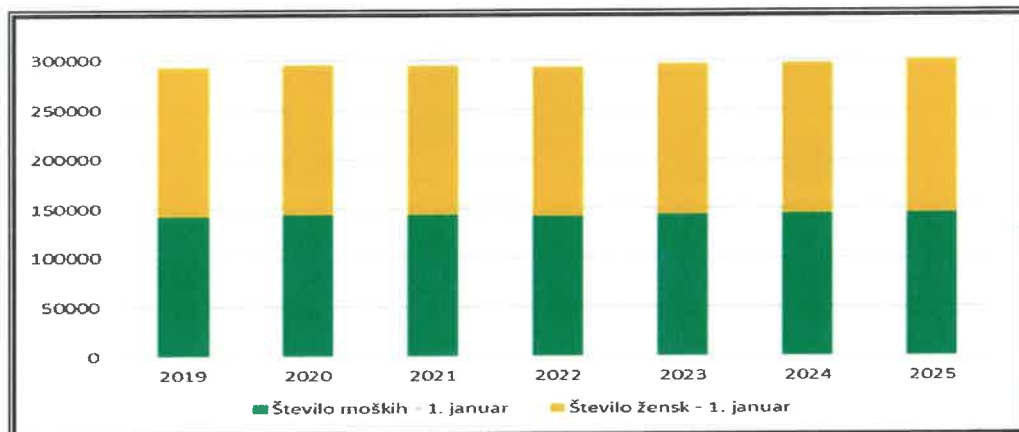
Srečanje županj v Mestni hiši

Foto: Nik Rovar

Gibanje strukture prebivalstva v obdobju 2019-2025²

Spremljanje statističnih podatkov na podlagi spola je izrednega pomena, saj nam pokaže, kakšno je trenutno stanje ter nas usmeri v nove ali pa spremenjene aktivnosti na posameznem področju.

Grafikon 1: Število prebivalstva v MOL in razmerje po spolu na dan 1.1. v posameznem letu

Vir: SURS

V MOL je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS) 1. januarja 2025 prebivalo 300.354 ljudi, od tega 145.719 (48,5 %) moških in 154.635 (51,5 %) žensk. V zadnjih desetih letih se je število prebivalstva povečalo za 13.131 oseb, razmerje med spoloma pa ostaja približno enako.

Tabela 1: Kazalniki strukture prebivalstva v MOL na dan 1. januarja leta 2019, 2022 in 2025³

Kazalniki	2019			2022			2025		
	Skupaj	M	Ž	Skupaj	M	Ž	Skupaj	M	Ž
Povprečna starost	42,6	41,0	44,0	42,7	41,2	44,1	43,1	41,7	44,5
Indeks staranja	133,9	105,8	163,5	139,5	111,3	169,0	148,4	118,4	180,1
Delež prebivalcev, starih 0-14 let	14,5	15,3	13,7	14,3	15,1	13,6	13,8	14,6	13,0
Delež prebivalcev, starih 15-64 let	66,2	68,6	63,9	65,7	68,2	63,4	65,8	68,1	63,6
Delež prebivalcev, starih 65 ali več	19,4	16,2	22,4	20,0	16,8	23,0	20,5	17,3	23,4
Indeks feminitete	106,5			105,7			106,1		
Koeficient starostne odvisnosti	51,1	45,9	56,4	52,1	46,7	57,6	52,1	46,9	57,3
Koeficient starostne odvisnosti mladih	21,9	22,3	21,4	21,8	22,1	21,4	21,0	21,5	20,5
Koeficient starostne odvisnosti starih	29,3	23,6	35,0	30,3	24,6	36,2	31,1	25,4	36,9

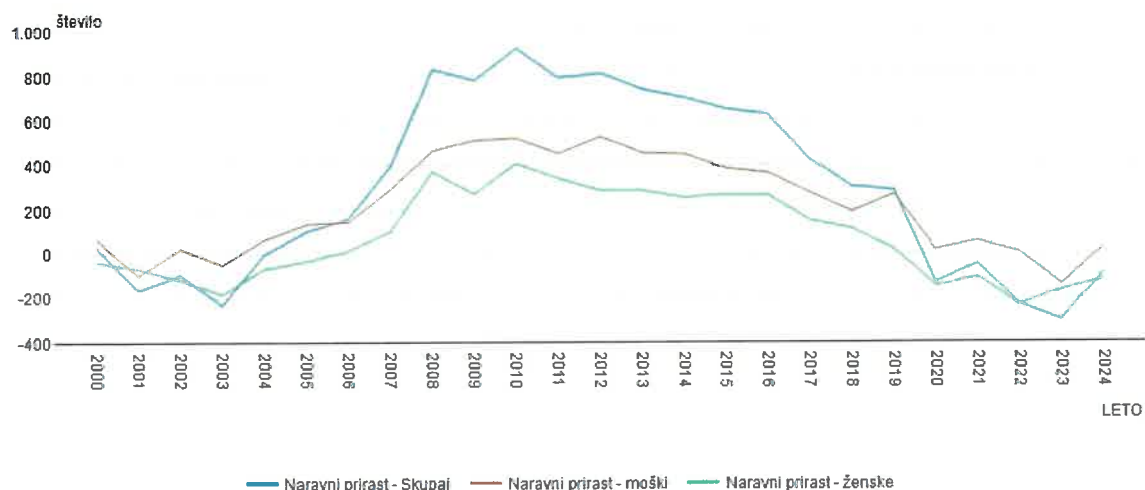
Vir: SURS

² Na tem mestu so predstavljeni statistični podatki, ki smo jih zbirali v obdobju izvajanja akcijskega načrta in so bili kot aktivnost zapisani pod ciljem 1.

³ **Indeks staranja** je razmerje med starim prebivalstvom (stari 65 let ali več) in otroci (stari 14 let ali manj), pomnoženo s 100. **Indeks feminitete** je razmerje med številom žensk in moških. Pove nam, koliko žensk na 100 moških prebiva na nekem območju. **Koeficient starostne odvisnosti** pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev (stari 15 do 64 let). **Koeficient starostne odvisnosti mladih** je razmerje med številom otrok in številom delovno sposobnih prebivalcev, pomnoženo s 100. Pove nam, koliko otrok je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev. **Koeficient starostne odvisnosti starih** je razmerje med številom starih in številom delovno sposobnih prebivalcev, pomnoženo s 100. Pove nam, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

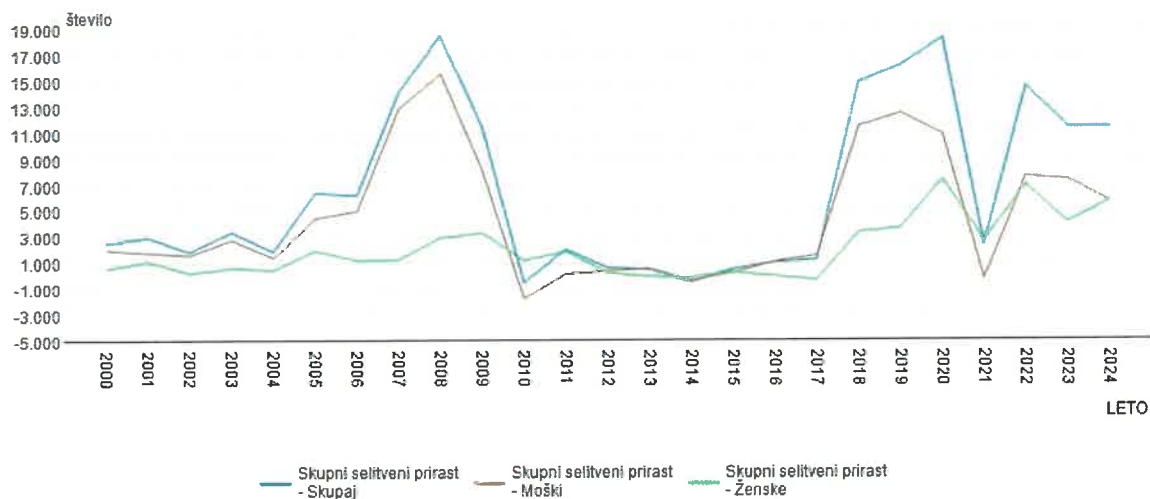
Povprečna starost prebivalstva nasploh se v Sloveniji viša, pri čemer je v Ljubljani nižja od povprečne starosti prebivalstva v Sloveniji. Na dan 1. januarja 2025 je povprečna starost v Mestni občini Ljubljana znašala 43,1 let, od tega za moške 41,7 let in za ženske 44,5 let. Tako kot velja za Slovenijo nasploh, je število najstarejših večje od števila najmlajših: na 100 oseb, starih do 14 let, je prebivalo 148 oseb starih 65 ali več (t. i. indeks staranja). Pri tem je potrebno izpostaviti, da je vrednost indeksa staranja za moške v primerjavi s slovenskim povprečjem v MOL nižji (118), vrednost indeksa staranja za ženske pa višji (180). To kaže, da se tudi v MOL rodi večje število fantov, višjo starost pa dosežejo ženske.

Grafikon 2: Naravni prirast v MOL za obdobje 2000-2024

Vir: SURS

Grafikon 3: Selitveni prirast v MOL za obdobje 2000-2024

Naravni prirast prebivalstva v MOL (se pravi razlika med številom živorojenih in umrlih) je bil od leta 2004 do leta 2020 pozitiven, nato se je trend spremenil (povprečno v Sloveniji že eno leto prej) in imamo v zadnjih letih negativni naravni prirast – se pravi umre več ljudi kot se jih rodi (grafikon 2). Kljub negativnemu naravnemu prirastku se prebivalstvo v Ljubljani veča, k čemur prispeva pozitiven selitveni prirastek - gre za priselitev iz drugih občin in tujine (grafikon 3).

II. URESNIČEVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA V OBDOBJU OD LETA 2019 DO 2022/2025 PO POSAMEZNIH CILJIH

1. Uvajanje integracije načela enakosti spolov v lokalno politiko

Tabela 2: Predvideni ukrepi in aktivnosti v akcijskem načrtu na področju integracije načela enakosti spolov

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
1.1	Spodbujanje spolno občutljive rabe jezika v dokumentih MOL	Seznanitev zaposlenih v MU MOL s smernicami, ki jih je pripravil MDDSZ (dopis in MO Lovci)	Seznanitev z vsebino
		Uporaba ženske in moške slovnične oblike v javnih nastopanjih	Spolno občutljiva raba jezika na javnih nastopih
1.2	Spodbujanje enakosti spolov na različnih področjih v lokalni politiki	Vzpostavitev in redna srečanja (vsaj 1x letno) Skupine za udejanjanje enakosti spolov	Število vključenih predstavnic_kov organov MU MOL Število sestankov na leto (vsaj 1 sestanek)
		Predstavitev dela Skupine za udejanjanje enakosti spolov v Urbanu	Članek v Urbanu
		Izobraževanje za vodje organov MU MOL in njihovih notranjih organizacijskih enot o vključevanju vidika enakosti spolov v politike	Izvedba izobraževanja
		Preučitev možnosti vnosa določila, da se občina zavezuje spoštovati in udejanjati načelo enakosti spolov, v statut ali drug akt MOL	Določilo v statutu ali drugem aktu MOL
		Objava različnih člankov, novic, statističnih podatkov, ki se nanašajo na enakost spolov na vseh področjih življenja, na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Število člankov v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL
		Ozaveščevalne aktivnosti za občane_ke po četrtnih skupnostih	Število izvedenih dogodkov (vsaj 1 v vsaki ČS v obdobju izvajanja AN)
		Spremljanje statističnih podatkov SURS glede strukture prebivalstva v MOL ⁴	Kazalniki strukture prebivalstva v MOL Naravno in selitveno gibanje prebivalstva

1.1 Spodbujanje spolno občutljive rabe jezika v dokumentih MOL

V začetku leta 2019 smo vsem organom MU MOL poslali dopis oziroma priporočilo o uporabi spolno občutljivega jezika pri pisanem in govorjenem jeziku. Priložene so bile tudi Smernice za spolno občutljivo rabo jezika, ki so jih izdali na MDDSZ. V priročniku so ponazorjene različne zagate pri uporabi spolno občutljivega jezika ter ponujene različne rešitve.

S smernicami smo tako vse zaposlene vzpodbudili, da v govoru in pisanju upoštevajo načelo enakosti spolov in tako na ta način soustvarjajo bolj enakovredno in vključujočo družbo.

⁴ Podatki so predstavljeni v prejšnjem poglavju.

1.2 Spodbujanje enakosti spolov na različnih področjih v lokalni politiki

a) Aktivnosti znotraj MU MOL

Na podlagi sprejetega akcijskega načrta se je pozvalo vse vodje oddelkov, da imenujejo predstavnika_co v Skupino za udejanjanje enakosti spolov. Prvi sestanek je bil organiziran oktobra 2019. V obdobju izvajanja akcijskega načrta se je Skupina za udejanjanje enakosti spolov (15 članov_ic) sestala sedemkrat.

Skupina za udejanjanje enakosti spolov, načelo vključevanja enakosti spolov ter predstavitev ukrepov v MOL so bili predstavljeni tudi v Urbanu, interni reviji Javnega holdinga Ljubljana, javnih podjetij in MOL. V tem obdobju so bili v reviji Urban objavljeni številni članki, ki so se dotikali enakosti spolov (npr. spolni stereotipi, zdravje v povezavi s spolom, mobing), ena izmed številk pa je bila v celoti posvečena ženskam, in sicer so se predstavile podžupanja, direktorice javnih zavodov in podjetij ter vodje oddelkov.

Nas poznate?

Naslovnica in notranja stran interne revije Urban, posvečene ženskam (Urban, jesen 2022)

Izobraževanje za vodje oddelkov o vključevanju vidika enakosti spolov v politike je bilo dogovorjeno s predavateljico za marec 2020, vendar zaradi razglasitve epidemije do izobraževanja potem ni prišlo. V letu 2023 (2. –3. marec) smo v Mestni hiši gostili mednarodno konferenco v okviru mreže FemCities, na katero so bili povabljeni tudi vodje. Na konferenci so sodelavke, ki so vključene v Skupino za udejanjanje enakosti spolov, predstavile dobre prakse na svojih področjih dela.

Leta 2024 so se lahko zaposleni v MU MOL udeležili e-usposabljanja o pomenu vključevanja vidika spola v delo zaposlenih v javnem sektorju, ki ga je pripravilo MDDSZ – Sektor za enake možnosti. E-izobraževanja se je udeležilo 18 zaposlenih. V obdobju od leta 2019 do danes so se zaposleni v MU MOL udeležili različnih konferenc, okroglih miz, usposabljanj na temo enakosti spolov (npr. varnost in zdravje na delovnem mestu v kontekstu enakih možnosti žensk in moških).

Koordinatorica za enake možnosti žensk in moških in namestnik koordinatorice sta se udeleževala srečanj koordinatoric za enake možnosti žensk in moških v lokalnih skupnostih. Srečanje v letu 2024 smo gostili v Mestni hiši.

b) Aktivnosti za širšo javnost

V obravnavanem obdobju določilo, da se občina zavezuje spoštovati in udejanjati načelo enakosti spolov, ni bilo vključeno v akt MOL, je pa enakost spolov ena izmed najpomembnejših vrednot in si moramo za njeno uresničevanje prizadevati vsi. V smeri zagotavljanja enakosti spolov v MOL tako delujemo neposredno (akcijski načrt, uporaba spolno občutljivega jezika itd.) in posredno (kvalitetno varstvo otrok, kvalitetne storitve za starejše itd.). Leta 2020 smo v

okviru Eurocities kampanje *Vključujoča mesta za vse: socialne pravice v mojem mestu* podpisali tudi zavezo k 2. (enakost spolov), 3. (enake možnosti) in 9. načelu (ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem) Evropskega stebra socialnih pravic.⁵

Za obveščanje širše javnosti o različnih aktivnostih, ki jih izvajamo v MOL na področju enakosti spolov smo na spletni strani MOL vzpostavili podstran Enakost spolov, kjer se nahajajo osnovne informacije o akcijskem načrtu in aktivnostih MOL na različnih področjih (npr. zdravje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja).⁶

Izgled podstrani Enakost spolov

Na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana redno objavljamo članke in novice o različnih temah, ki se dotikajo enakosti spolov – npr. intervjuje oziroma predstavitev posameznih žensk oziroma »vzornic« (npr. športnice, podjetnice, nagrajene štipendistke), poročila z različnih dogodkov na temo enakosti spolov, članke in informacije o reproduktivnem zdravju, preprečevanju nasilja nad ženskami.

Tabela 3: Število člankov v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL v posameznih letih

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. člankov v glasilu Ljubljana	18	22	17	24	26	33	23
št. novic na spletni strani	26	31	33	25	31	30	28

Vir: spletna stran MOL, glasila Ljubljana

Po četrtnih skupnostih so bile izvedene številne aktivnosti za občane_ke. Med njimi so npr. samoobramba za ženske, joga za ženske, različne športne aktivnosti, razne izobraževalne delavnice, ozaveščanje na področju nenasilja in nenasilne komunikacije. V mesečnem napovedniku dogodkov v Četrtnih skupnostih pa lahko preberemo, da se enkrat tedensko dobivajo ženske ljubljanskega podeželja. Srečanje je namenjeno druženju ter izmenjavi izkušenj, ki ga zaključijo z gibanjem.

⁵ Zaveza je dostopna na spletni strani MOL: [Zdrava in socialna | Mestna občina Ljubljana](#)

⁶ Na prenovljeni spletni strani je Enakost spolov vključena pod sklop Vključujoča Ljubljana: [Enakost spolov | Mestna občina Ljubljana](#)

2. Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni

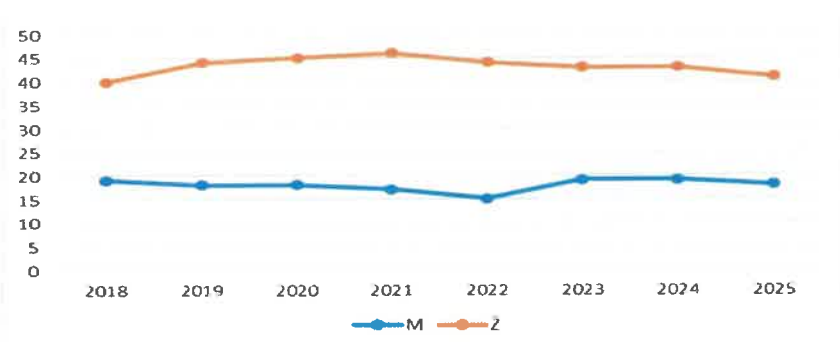
Tabela 4: Predvideni ukrepi in aktivnosti v akcijskem načrtu na področju procesov odločanja

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
2.1	Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MU MOL	Spremljanje strukture vodstva MU MOL po spolu	Število žensk in moških na vodstvenih položajih v MU MOL
2.2	Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MS MOL	Spremljanje strukture MS MOL na podlagi spola	Število izvoljenih svetnikov
		Spremljanje strukture odborov in komisij na podlagi spola	Struktura odborov, komisij in drugih teles na podlagi spola
2.3	Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v upravljanju in javnem življenju	Spremljanje števila žensk in moških na vodstvenih mestih v javnih zavodih in javnih podjetjih MOL	Število žensk in moških na vodstvenem položaju
		Spremljanje strukture na podlagi spola v svetih javnih zavodov ter v nadzornih in upravnih odborih javnih podjetij	Struktura svetov javnih zavodov, nadzornih in upravnih odborov javnih podjetij
		Izvedba dogodka: Dan z menedžerko (dekleta preživijo delovni dan z direktorico, menedžerko)	Število deklet na dogodku Število menedžerk, ki se odzove na pobudo
		Portreti uspešnih žensk (menedžerk, političark) na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Število člankov v glasilu Ljubljana Število novic na spletni strani MOL

2.1 Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MU MOL

V MU MOL je večina zaposlenih žensk (cca. 72 %). Ta visok delež se preslika tudi na vodstvene položaje (upoštevana direktor_ica, vodje oddelkov, služb, inšpektorata, mestnega redarstva, odsekov, uradov, referatov). Na zadnji dan posameznega leta se je tako delež žensk na vodstvenih položajih gibal med 68 % (leta 2018) in 75 % (leta 2022).

Grafikon 4: Število žensk in moških na vodstvenih položajih v MU MOL na dan 31. 12. v posameznem letu

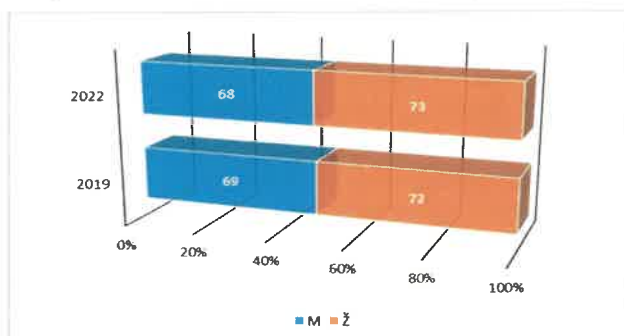
Vir: SMU MOL

2.2 Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MS MOL

V prejšnjem mandatu (2018-2022) je bilo v Mestni svet MOL (v nadaljevanju: MS MOL) izvoljenih 22 mestnih svetnikov in 23 mestnih svetnic. Struktura po spolu je ostala enaka celoten mandat. Na lokalnih volitvah leta 2022 je bilo izvoljenih 23 mestnih svetnikov in 22 mestnih svetnic. Zaradi prenehanja mandata nekaterim mestnim svetnicam in svetnikom, predvsem zaradi nezdržljivosti funkcij, se je spolna struktura MS MOL spremenila – konec marca 2025 je bilo v MS MOL 20 mestnih svetnic in 25 mestnih svetnikov. Kljub temu še vedno lahko govorimo, da je MS MOL spolno uravnoteženo zastopan.⁷

Tudi sestava komisij in odborov MS MOL⁸ je bila bolj ali manj spolno uravnoteženo zastopana. Ob imenovanju leta 2019 je delovna telesa MS MOL vodilo 11 predsednic in 8 predsednikov, enaka spolna struktura je na predsedniških mestih tudi v trenutnem mandatu. V trenutnem mandatu je tudi 11 podpredsednikov in 8 podpredsednic delovnih teles.

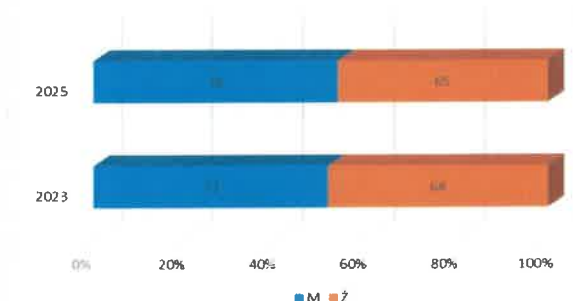
Grafikon 5: Člani_ ce odborov in komisij MS MOL na začetku in na koncu mandata 2018-2022

Vir: SODMS

Ob imenovanju članic in članov delovnih teles v prejšnjem mandatu (grafikon 5) je bilo na začetku mandata enajst delovnih teles spolno uravnoteženo zastopanih (na koncu mandata osem). V trenutnem mandatu (grafikon 6) je bilo ob imenovanju osem delovnih teles spolno uravnoteženo zastopanih, trenutno pa jih je deset. Kljub temu pa trenutno obstajajo štiri delovna telesa, kjer je zastopanost enega od spolov 20 % ali manj.

Grafikon 6: Člani_ ce odborov in komisij MS MOL na začetku (imenovanje 2023) in sredi mandata (marec 2025)

Vir: SODMS

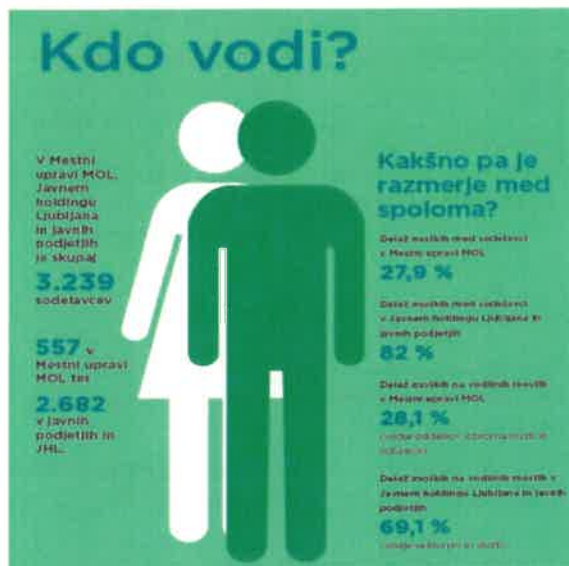
⁷ O spolni uravnoteženosti govorimo, ko je vsak spol udeležen vsaj 40 %.

⁸ V MS MOL deluje 13 odborov (Odbor za finance, Odbor za lokalno samoupravo, Odbor za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Odbor za šport, Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost, Odbor za gospodarske dejavnosti, turizem in kmetijstvo, Odbor za zdravje in socialno varstvo, Odbor za gospodarske javne službe in promet, Odbor za urejanje prostora, Odbor za ravnanje z nepremičninami, Odbor za varstvo okolja, Odbor za stanovanjsko politiko, Odbor za zaščito, reševanje in civilno obrambo) in 6 komisij (Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Statutarna pravna komisija, Komisija za pobude občanov, Komisija za mednarodne odnose, Komisija za priznanja, Komisija za poimenovanje naselij in ulic).

2.3 Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v upravljanju in javnem življenju

Na vodstvenih mestih javnih zavodov in javnih podjetij MOL je bilo konec leta 2025 67 % žensk in 33 % moških. Ženske so večinsko vodile zavode na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, sociale in zdravstva, javna podjetja pa so večinsko pod vodstvom moških. Približno enak odstotek se preslika tudi v sestavi svetov v javnih zavodih in javnih podjetjih.

Grafikon 7: Zaposleni in vodstvo v MU MOL, Javnem holdingu Ljubljana in javnih podjetjih jeseni 2022

Vir: Urban, jesen 2022

Leta 2019 je bil izveden dogodek Mini direktorica za en dan. Na svetovni dan otrok se je v vlogi direktorice MU MOL »preizkusila« učenka 4. razreda Osnovne šole Oskarja Kovačiča. Direktorica ji je predstavila svoje delo, skupaj pa sta si izmenjali ideje o tem, kaj lahko Ljubljana še dodatno ponudi otrokom.

Direktorica in mini direktorica MU MOL Foto: Nik Rovar

V času poročevalnega obdobja je bilo v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL veliko člankov o uspešnih ženskah – npr. častne meščanke, športnice, podjetnice.

Tabela 5: Število člankov v glasilu Ljubljana in novic na spletni strani MOL, ki govorijo o uspešnih ženskah

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. člankov v glasilu Ljubljana	14	10	13	11	18	19	14
št. novic na spletni strani	9	7	14	11	8	8	8

Vir: spletna stran MOL, glasilu Ljubljana

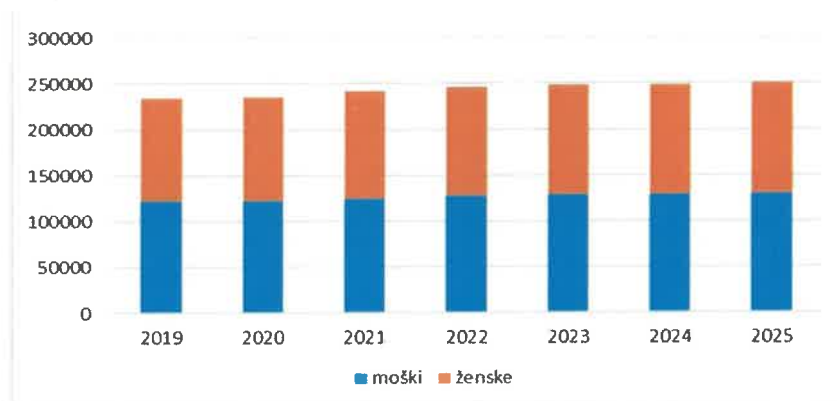
3. Ekonomska neodvisnost

Tabela 6: Predvideni ukrepi in aktivnosti v akcijskem načrtu na področju ekonomske neodvisnosti

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
3.1	Visoka zaposlenost in odprava diskriminacije zaradi spola	Spremljanje statističnih podatkov SURS	Delovno aktivno prebivalstvo po spolu, starosti, izobrazbi Stopnja brezposelnosti glede na spol
3.2	Zaposlenost v MU MOL	Spremljanje strukture zaposlenih v MU MOL na podlagi spola	Struktura zaposlenih v MU MOL na podlagi spola in trajanja zaposlitve
3.3	Ozaveščanje in informiranje o dobrih praksah na področju večje zaposlenosti žensk in ženskega podjetništva v lokalnem okolju	Objava člankov in povezav na članke na spletni strani MOL o uspešnih podjetnicah, štipendistkah	Število objavljenih novic na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana
3.4	Informiranje o izobraževalnih smereh in promocija poklicev, v katerih je določen spol manjšinsko zastopan	Organiziranje »Dneva deklet« in »Dneva fantov«, ko se dekleta seznanjajo s tradicionalnimi moškimi in fantje s tradicionalnimi ženskimi poklici	Število deklet in fantov na dogodku Število organizacij, ki so se odzvale

3.1 Visoka zaposlenost in odprava diskriminacije zaradi spola

Grafikon 8: Delovno aktivno prebivalstvo po spolu na dan 31. 12. v posameznem letu

Vir: SURS

Iz zgornjega grafikona je razvidno, da število delovno aktivnega prebivalstva narašča – 31. decembra 2019 je bilo na območju MOL delovno aktivnih 234.606 oseb (122.108 moških in 112.498 žensk), šest let pozneje pa 250.320 oseb. Delež žensk med delovno aktivnim prebivalstvom se vse obdobje giblje okrog 48 %. Če pogledamo podrobneje starostno strukturo delovno aktivnega prebivalstva (tabela 7), lahko opazimo, da približno enak delež delovno aktivnega prebivalstva spada v petletne starostne skupine med 25 in 59 letom (med 10 % in 15 %), približno enak delež – okrog 4 % je tistih, ki so stari 20–24 let oziroma 60–64 let. Med delovno aktivnim prebivalstvom je delež starejših od 65 let približno 1 %, mladih med 15 in 19 let je manj kot 0,3 %. Če pogledamo po spolu, je razlika predvsem vidna med najmlajšimi in najstarejšimi – pri obeh starostnih skupinah je delež med delovno aktivnimi moškimi višji v

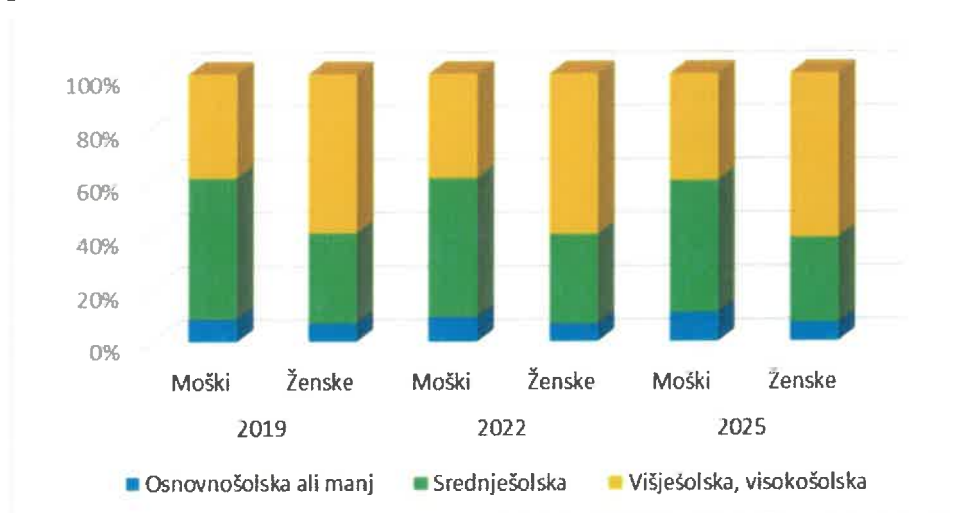
primerjavi z deležem med delovno aktivnimi ženskami. Iz grafikona 9 izhaja, da imajo delovno aktivne ženske v povprečju višjo izobrazbo kot moški.

Tabela 7: Delovno aktivno prebivalstvo MOL po starostnih skupinah in spolu na dan 31.12. v posameznem letu

Starostne skupine	2019			2022			2025		
	Skupaj	M	Ž	Skupaj	M	Ž	Skupaj	M	Ž
15-19	646	457	189	686	496	190	740	556	184
20-24	8.661	5.494	3.167	9.023	5.718	3.305	8.834	5.742	3.092
25-29	23.761	12.266	11.495	24.862	12.901	11.961	25.424	13.493	11.931
30-34	31.513	16.091	15.422	30.114	15.463	14.651	28.599	14.590	14.009
35-39	35.368	17.895	17.473	34.130	17.285	16.845	32.320	16.512	15.808
40-44	36.456	18.733	17.723	37.534	19.229	18.305	35.903	18.128	17.775
45-49	32.285	16.665	15.620	35.436	18.118	17.318	37.972	19.369	18.603
50-54	30.612	15.548	15.064	31.423	16.227	15.196	33.715	17.225	16.490
55-59	24.543	12.450	12.093	27.844	13.793	14.051	28.349	14.356	13.993
60-64	8.896	5.164	3.732	12.069	6.642	5.427	14.634	7.880	6.754
nad 65	1.865	1.345	520	2.995	2.023	972	3.830	2.398	1.432
skupaj	234.606	122.108	112.498	246.116	127.895	118.221	250.320	130.249	120.071

Vir: SURS

Grafikon 9: Struktura delovno aktivnih žensk in moških glede na izobrazbo na dan 31.12. v posameznem letu

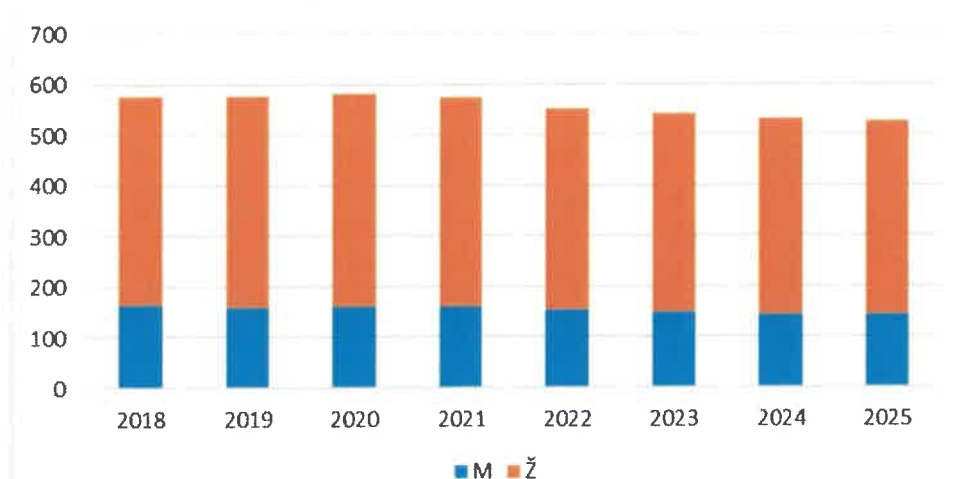

Vir: SURS

3.2 Zaposlenost v MU MOL

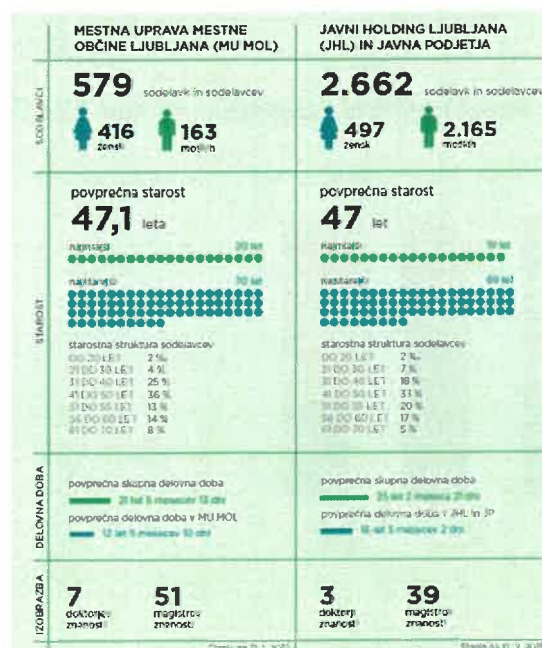
V MU MOL se število zaposlenih v obdobju od konca leta 2018 do konca leta 2024, z izjemo leta 2020, niža. Tako je bilo na dan 31. 12. 2018 v MU MOL zaposlenih 577 oseb, od tega 553 za nedoločen čas, na zadnji dan leta 2025 pa 525, od tega 504 za nedoločen čas. Za določen čas je zaposlena le peščica ljudi – gre za direktorsko mesto, delo na projektih iz sredstev EU, nadomeščanje in pripravništvo (največ leta 2019 – 4,3%). Delež žensk med zaposlenimi je v celotnem obdobju okrog 72 %.

Grafikon 10: Struktura zaposlenih v MU MOL na podlagi spola na 31. 12. v posameznem letu

Vir: SMU MOL

V pomladni izdaji interne revije Urban je bila leta 2019 v številkah predstavljena struktura zaposlenih v MU MOL in Javnem holdingu Ljubljana:

Vir: Urban, pomlad 2019

3.3 Ozaveščanje in informiranje o dobrih praksah na področju večje zaposlenosti žensk in ženskega podjetništva v lokalnem okolju

Uspešne podjetnice, delo štipendistk MOL in različni projekti zaposlovanja so bili predstavljeni v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL.

Tabela 8: Število novic na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana o uspešnih podjetnicah in o uspešnih projektih zaposlovanja v MOL

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. člankov v glasilu Ljubljana	1	4	2	3	6	6	5
št. novic na spletni strani	8	6	8	4	6	4	5

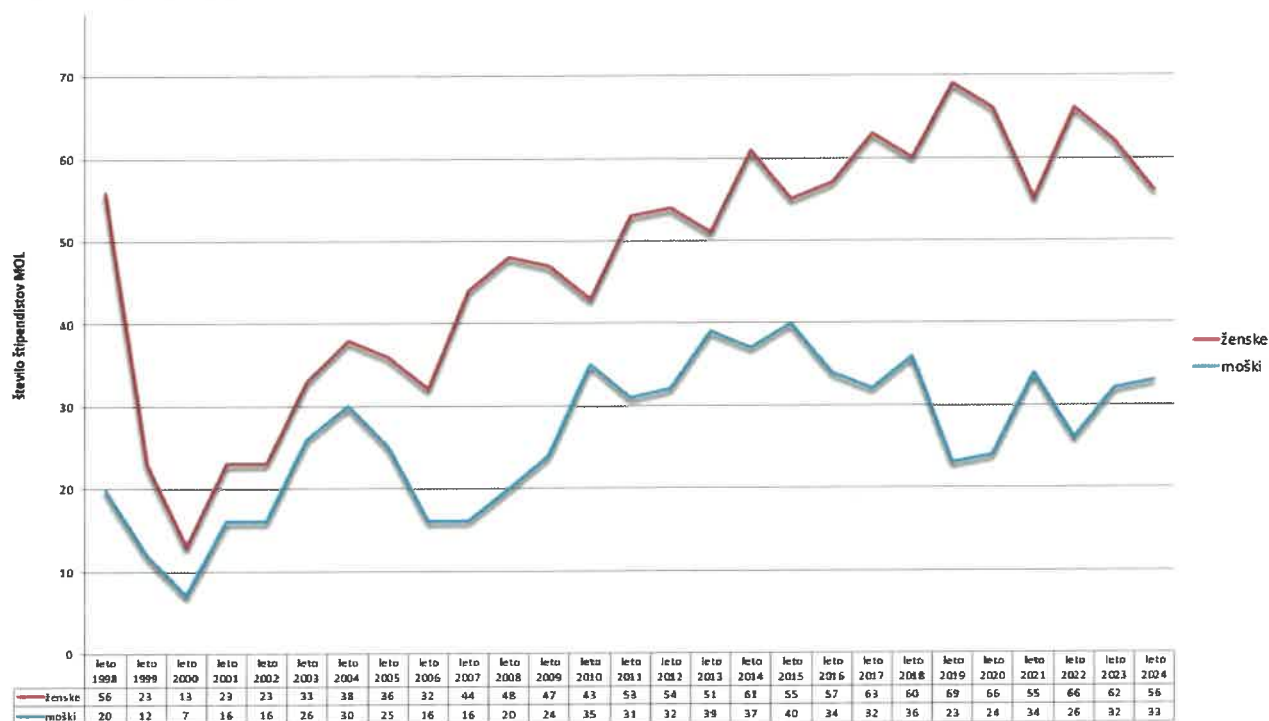
Vir: spletna stran MOL in glasilo Ljubljana

3.4 Informiranje o izobraževalnih smereh in promocija poklicev, v katerih je določen spol manjšinsko zastopan

Dekliški dan v obdobju poročanja ni bil izveden. Posamezni javni zavodi oziroma podjetja imajo vzpostavljeno sodelovanje s srednjimi in osnovnimi šolami, tako da lahko tudi na ta način predstavljajo svoje delo mladim.

MOL in tudi nekateri javni zavodi že vrsto let podeljuje štipendije – od leta 1998 za nadarjene, od 2022 pa tudi kadrovske štipendije. Če pogledamo strukturo štipendistov glede na spol, lahko rečemo, da so prejemnice štipendij MOL v večini ženske.

Grafikon 11: Struktura prejemcev kov štipendij MOL po spolu od leta 1998 naprej

Vir: SMU MOL

4. Usklajevanje poklicnega in družinskega oziroma zasebnega življenja

Tabela 9: Ukrepi na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
4.1	Promoviranje MOL kot družini prijaznega okolja	Pridobitev certifikata Družini prijazno podjetje	Pridobljen certifikat
		Obisk otrok na delovnem mestu starša	Izveden dogodek (1/leto; vsako leto v drugem organu MU MOL)
4.2	Zagotavljanje in spodbujanje dostopnih in kakovostnih storitev varstva otrok v javnih oziroma zasebnih vrtcih ter drugih organiziranih oblikah varstva	Nadaljnje zagotavljanje vrtcev z izmenskimi delovnimi časom	Število otrok, ki obiskujejo vrtec z izmenskimi delovnimi časom
		Nadaljnje sofinanciranje drugih organiziranih oblik varstva otrok (počitniško varstvo v času šolskih počitnic)	Število sofinanciranih programov Število vključenih otrok
4.3	Razvijanje obstoječih in uvajanje novih kakovostnih in dostopnih storitev skrbi za starejše in pomoči potrebne družinske članice	Podpora obstoječih in vzpostavitev novih dnevnišnih centrov in drugih programov za starejše	Število sofinanciranih programov
		Subvencioniranje storitve pomoč na domu	Število dogovorov

4.1 Promocija MOL kot družini prijazno podjetje

Certifikat *Družini prijazno podjetje* je pridobilo veliko število javnih zavodov in podjetij MOL (npr. Žale, Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, javni zavod Cene Štupar – CILJ, Vrtec Hansa Christiana Andersena, javno podjetje Vodovod-Kanalizacija, Lekarna Ljubljana, Javni holding Ljubljana, Zdravstveni dom Ljubljana, Snaga, Javni stanovanjski sklad MOL). MU MOL k pridobitvi certifikata ni pristopila, saj smo se odločili, da bomo ukrepe zagotavljali z drugimi aktivnostmi, ki prav tako podpirajo družini prijazno okolje.

V MU MOL tako obstajajo naslednji družini prijazni ukrepi:

- fiksni osrednji delovni čas s premakljivim začetkom in koncem delovnega časa;
- čas za malico je omejen le časovno, ni pa fiksno določen tekom delovnika;
- časovni bonus (opravljeno število delovnih ur se lahko v okviru premakljivega začetka in konca delovnega časa obravnava kot časovno dobroimetje ali kot primanjkljaj);
- zakonsko je omogočen skrajšan delovni čas zaradi starševstva;
- sistem nadomeščanja odsotnih;
- dodatni dnevi odsotnosti – plačana odsotnost na 1. šolski dan za prvo šolsko leto otroka, skrb za bolne družinske članice ali druge nujne družinske obveznosti;
- komuniciranje z zaposlenimi v okviru promocije zdravja na delovnem mestu (npr. promocija duševnega zdravja in družinskega zdravja);
- novoletno druženje zaposlenih;
- novoletno obdarovanje otrok v okviru sindikata MOL;
- sodelovanje svojcev zaposlenih pri občasni aktivnostih v organizaciji/podjetju (pogozdovanje, čistilne akcije);
- načrtovanje letnega dopusta, pri čemer se upoštevajo šolske počitnice in/ali dopust partnerja_ice;
- filozofija/načela vodenja;
- izobraževanje na področju usklajevanja dela in družine;
- ponudba aktivnosti za prosti čas (v okviru sindikata in Društva rekreativcev MOL).

Obiski otrok na delovnem mestu starša so v dogovoru z vodjem posamezne organizacijske enote dovoljeni, nismo pa v tem času organizirali »skupnega obiska na delovnem mestu«.

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu smo pričeli s pripravo delavnic, ki naslavljajo tako telesno kot duševno zdravje zaposlenih. Poseben poudarek namenjam telesni aktivnosti, saj verjamemo, da lahko s spodbujanjem redne vadbe na delovnem mestu oblikujemo dobre navade, ki jih zaposleni prenesejo tudi v svoje družinsko okolje.

Pobuda vključuje krajše vadbene vaje med delovnim časom ter organizirane aktivnosti, ki krepijo tako telesno pripravljenost kot tudi povezanost med sodelavci. Prav tako načrtujemo vsebine, ki podpirajo duševno zdravje in uravnoteženo usklajevanje poklicnega ter zasebnega življenja. S tem želimo ustvariti delovno okolje, ki spodbuja zdrav življenjski slog in pozitivno vpliva na dobrobit zaposlenih ter njihovih družin.

V interni reviji Urban je bilo v tem obdobju veliko prispevkov o usklajevanju zasebnega in poklicnega življenja – npr. pogovori s strokovnjaki, ideje za preživljanje prostega časa.

4.2 Zagotavljanje in spodbujanje dostopnih in kakovostnih storitev varstva otrok v javnih oziroma zasebnih vrtcih ter drugih organiziranih oblikah varstva

MOL ima zelo dobro urejene javne in podporne storitve varstva otrok – je ustanovitelj 23 javnih vrtcev, skladno z Zakonom o vrtcih pa financira tudi 22 zasebnih vrtcev. Delovni časi vrtcev se prilagajajo potrebam staršev. Vrtci izvajajo programe dopoldne, popoldne in izmenično. Kot je razvidno iz spodnje tabele, je v tem obdobju pet vrtcev izvajalo program z izmeničnim delovnim časom (Jarše, Ledina, Vodmat, Kolezija in Zelena jama), ki ga je obiskovalo od 63 do 103 otrok.

Tabela 10: Javni vrtci z izmenskim delovnim časom

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. otrok, ki obiskujejo vrtec z izmenskim delovnim časom	103	93	84	87	102	63	66
št. vrtcev z izmenskim delovnim časom	5	5	5	5	5	5	5
št. skupin z izmenskim delovnim časom	7	7	6	6	7	5	5

Vir: OPVI

Preko javnega razpisa Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje (OPVI) sofinancira tudi številne druge dejavnosti za predšolske in šolske otroke – različne prostočasne programe ter varstvo otrok v času šolskih počitnic. Kot je razvidno iz spodnje tabele, je bilo v tem obdobju sofinancirano od 20 do 41 programov počitniškega varstva v času počitnic, sredstva za te programe vsako leto povečujemo.

Tabela 11: Programi počitniškega varstva v času zimskih, poletnih in jesenskih počitnic

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. sofinanciranih programov	41	34	31	23	20	20	21
dodeljena sredstva	156.813	193.296	178.318	186.823	192.331	236.186	239.631

Vir: OPVI

Del obdobja, o katerem poročamo, je zaznamovala tudi epidemija covida-19, ko so bili vrtci in šole kar nekaj časa zaprti. V MOL smo se zelo hitro odzvali na potrebe po varstvu otrok na domu, kar je bistveno pripomoglo k varnosti družin (ukrepi za obvladovanje virusa so preprečevali, da bi skrb prevzeli stari starši ali drugi svojci) in neposredno prispevalo k zaposlenosti in manjši ogroženosti delovnih mest. Organizirali smo tudi razvoz toplih obrokov

na dom otrokom iz socialno šibkih družin, ki so zaradi zaprtja šol ostali brez pomembne prehrane.

4.3 Razvijanje obstoječih in uvajanje novih kakovostnih in dostopnih storitev skrbi za starejše in pomoči potrebne družinske članice in člane

MOL si nenehno prizadeva, da bi Ljubljana starejšim nudila prijazno urbano okolje ter na več načinov spodbuja zdravo in aktivno staranje. Starejšim želimo zagotoviti čim več izbire, različnih možnosti in pravico do odločanja, na kakšen način želi posameznik_ca živeti v obdobju staranja.

Po zakonu MOL (do)plačuje stroške oskrbe v domovih za starejše in drugih zavodih, zagotavlja subvencionirano mrežo javne službe za storitev pomoč družini na domu (v nadaljnjem besedilu: PND) in od 1. julija 2025 spremlja izvajanje in delovanje javne mreže dolgotrajne oskrbe na domu. Do leta 2021 je MOL financiral tudi plače oziroma nadomestila plač družinskim pomočnicam_kom.

Tabela 12: Število sklenjenih dogovorov o izvajanju storitve PND

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. sklenjenih dogovorov	1.480	1.427	1.374	1.410	1330	1373	1380

Vir: OZSV

PND v MOL izvajata ZOD Ljubljana in koncesionar Zavod Pristan. Od leta 2019 je število sklenjenih dogovorov o izvajanju storitve PND padlo. Do tega ni prišlo, ker ljudje storitve ne bi potrebovali, ampak ker na eni strani prihaja do povečanih potreb s strani uporabnic_kov, ki potrebujejo več storitev, na drugi strani pa prihaja do problemov pri zaposlovanju – delavke (gre za pretežno del žensk) so za težko delo, ki ga opravljajo, nizko plačane, kar povzroča problem pri pridobivanju ustreznega kader. V zadnjih dveh letih je opaziti ponovno rahlo rast števila sklenjenih dogovorov, kar je predvsem odraz neprestanega angažiranja izvajalcev PND na trgu dela za pritegnitev novih kadrov.

ZOD poleg socialnih storitev svojim uporabnikom brezplačno nudi tudi delovno terapijo, fizioterapijo in zdravstveno nego, ki jo financira MOL. S tem se bistveno prispeva k ohranjanju samostojnosti starejših v domačem okolju in zmanjšanju potrebe po institucionalnem varstvu. Iz Poslovnega poročila ZOD za leto 2024 izhaja, da njihove storitve prejema 73 % žensk in 27 % moških. Velika večina uporabnic_kov je starejših od 80 let, približno polovica jih živi sama.

S sprejetjem Zakona o dolgotrajni oskrbi je prišlo do pomembnih sprememb v zagotavljanju zdravstvenih in socialnih storitev za starejše v Sloveniji. Na območju MOL sta ZOD in Zavod Pristan s 1. julijem 2025 postala tudi izvajalca dolgotrajne oskrbe na domu. V letu 2025 se dolgotrajna oskrba na domu še ni izvajala, saj zaradi sistemskih in tehničnih težav centri za socialno delo še niso izdajali odločb, na podlagi katerih se sklene z uporabnikom_co osebni načrt. Skrbi nas, kako bomo zadostili vsem potrebam, saj je že sedaj v socialnem varstvu pomanjkanje kadra, kar neposredno vpliva na dostopnost in kakovost storitev. Skupaj z ZOD se tako z različnimi pristopi trudimo, da bi na trgu dela pridobili nov kader (npr. kadrovske štipendije) in obdržali trenutni kader (npr. izboljšanje delovnih pogojev).

MOL se sicer že vrsto let uspešno sooča z izzivi staranja prebivalstva z razvojem celovitih storitev, ki jih oblikujemo v sodelovanju z različnimi izvajalci. Raznoliki programi in storitve na vseh področjih življenja (od športa do kulture, izobraževanja itd.), ki jih izvajajo tako javni zavodi MOL kot različne nevladne organizacije, tvorijo močan temelj za zagotavljanje kakovostnega življenja starejših v Ljubljani. Ves čas skrbimo tudi za dostopnost javnih površin,

prevozov⁹ in grajenega okolja. Preko Javnega stanovanjskega sklada MOL se zagotavlja primerna najemna stanovanja in posebej za starejše – najemna oskrbovana stanovanja, na razpolago so tudi druge rešitve – subvencioniranje stroškov najemnin, rentni odkup stanovanj, ugodna stanovanjska posojila, zamenjava stanovanj, soglasje za oddajo dela stanovanja v podnajem, nujne bivalne enote.

Na Oddelku za zdravje in socialno varstvo (OZSV) preko javnega razpisa sofinanciramo socialnovarstvene programe, ki so namenjeni starejšim. Eden od pomembnejših programov je program zagotavljanja pomoči za osebe z demenco ter njihove svojce in skrbnike ce. Aktivnosti za starejše potekajo tudi v desetih dnevnihi centrih aktivnosti za starejše, ki se nahajajo v različnih predelih Ljubljane, zadnji izmed njih je bil odprt leta 2023 v Centru četrtni skupnosti Golovec. Njihovi programi so zelo pestri in poleg možnosti vsakdanje socialne vključenosti uporabnic kov, nudijo različne vrste vadb, plesov, učenje tujih jezikov, učenje računalništva, ustvarjalne delavnice itd.

Tabela 13: Socialnovarstveni programi, namenjeni starejšim

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. sofinanciranih programov	8	7	7	8	9	6	6
dodeljena sredstva	323.000	324.000	333.000	341.500	377.000	376.460	376.460

Vir: OZSV

Del obdobja, o katerem poročamo, je zaznamovala tudi epidemija covid-19, ki je močno vplivala tudi na življenje starejših, pa tudi na delo izvajalcev storitev in aktivnosti za starejše. MOL je takoj po začetku epidemije začela naslavljaliti potrebe ljudi. Tako so bili organizirani prevozi ljudi po nujnih opravkih do zdravnika, lekarne, trgovine in drugam, če je bilo potrebno, ki so jih opravljali vozniki LPP kot tudi prostovoljci. Na ZOD je bila vzpostavljena posebna telefonska številka za starejše, ki so potrebovali pogovor, ZOD je izvajal tudi delovno-terapevtsko svetovanje po telefonu. Tudi v času epidemije je ZOD izvajal najnujnejše obiske pri uporabnikih cah in opravljal najnujnejša opravila. Nevladne organizacije, ki jih podpira MOL, so v tem obdobju ves čas izvajale svoje programe, jih prilagodile in bile dostopne vsak dan. Nekatere svoje aktivnosti so preselile na splet, vzpostavljane so bile dodatne 24 urne telefonske linije pomoči. Z namenom ozaveščanja in informiranja občank ov je MOL v obdobju epidemije covid-19 zbrane kontakte nevladnih organizacij s področja socialnega varstva in varovanja zdravja prednostno objavil tudi na svoji spletni strani ter v glasilu Ljubljana.

⁹ Avtobusi LPP so večina nizkopodni, opremljeni s sodobno tehnologijo, na voljo je veliko oprijemal. Skupinam potnic kov, ki za samostojno uporabo prevozov potrebujejo dodatno pomoč, je na voljo storitev »Prevoz na klic«. Na voljo so brezplačni prevozi z električnimi vozili na klic: Kavalir (območje za pešce starega mestnega jedra ter po mestnem pokopališče Žale), Klinko Kavalir (UKC Ljubljana in Onkološki inštitut Ljubljana) ter Prijatelj Kavalir (prevozi z električnim kombijem, namenjeni starejšim in ranljivejšim prebivalcem z območja Četrtni skupnosti Sostro).

5. Tradicionalne družbene vloge in stereotipi o ženskah in moških

Tabela 14: Ukrepi v okviru cilja preseganje tradicionalnih družbenih vlog spolov in odprava stereotipov o ženskah in moških na različnih področjih življenja

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
5.1	Prepoznavanje in odprava stereotipnih ravnanj	Ozaveščanje zaposlenih o stereotipnih ravnanjih	Članek v Urbanu
5.2	Podpora programom in projektom vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter nevladnih organizacij, ki odpravljajo spolne stereotipe v okviru različnih dejavnosti	Razstavni projekti, ki naslavljajo »tradicionalne družbene vloge«	Ena razstava na leto
		Večji razstavni projekt z družbeno angažirano tematiko	Razstava v letu 2021
5.3	Opredelitev meril prepoznavanja in odprava stereotipnih ravnanj	Uravnoteženo poimenovanje ulic, trgov in parkov v MOL	Število ulic, trgov in parkov, poimenovanih po ženskah
		Postavitev spomenikov znanih žensk	Število spomenikov znanih žensk
		Postavitev semaforjev z žensko silhueto	Število semaforjev z žensko silhueto

5.1 Prepoznavanje in odprava stereotipnih ravnanj

V interni reviji Urban je bilo objavljenih veliko število člankov, ki so se dotikali stereotipov, z namenom, da jih prepoznamo in odpravimo. Tako so bili objavljeni članki na naslednje teme:

- predstavitev sodelavk in sodelavcev, ki delajo v netradicionalnih poklicih glede na spol: redarka Mestnega redarstva MOL, diplomirani zdravstvenik v LjubHospicu, tajnik v Ljubljanskem potniškem prometu itd.;
- predstavitev žensk na vodstvenih položajih;
- obrazloženi so bili stereotipi, ki veljajo za ženske in kako jih lahko odpravimo.

5.2 Podpora programom in projektom vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter nevladnih organizacij, ki odpravljajo spolne stereotipe v okviru različnih dejavnosti

V obdobju 2019-2025 je bila v razstavnih prostorih MOL vsako leto na ogled vsaj ena razstava, ki se dotika vprašanj enakosti spolov in spolnih stereotipov:

- 2019: *Super Hilda* in *Enaki_e*
- 2020: *Literatura, kaj mi poveš*
- 2021: *Zagovorniki načela enakosti*
- 2022: *Petlje*
- 2023: *Ne tič ne ptička* in *Kaj je imela oblečeno?*
- 2024: *Lomilka kamenja*
- 2025: *Zemlja*

Razstava fotografije Urše Premik *Super Hilda* je skozi subtilen in s hudomušnostjo prežet portret, ki se izogne stereotipnemu pogledu na starostnike, preizpraševala dominantni pogled na modo, lepote ideale in fantazme o večni mladosti.

Mednarodni dan žensk 2019 smo na MOL obeležili z razstavo *Enaki_e!*. V Osrednjem atriju je bila na ogled video instalacija, v kateri so različne generacije razmišljale o enakosti spolov.

V Osrednjem atriju Mestne hiše je bila marca 2020 na ogled razstava *Literatura, kaj mi poveš?* Instalacija je nastala kot rezultat projekta s katerim smo želeli preveriti kako mladi_e v literaturi zaznavajo stereotipne podobe. Pogovor in delavnice so potekali v Trubarjevi hiši literature in na Osnovni šoli Prežihovega Voranca v Ljubljani. Pogledi, razmišljanja in predlogi mladih so bili predstavljeni v knjižicah, ki so jih sodelujoče_i pod mentorstvom Nike Kovač, Tadeje Pungerčar in Nevene Aleksovski likovno in literarno opremile_i.

ENAKI_E!

Vizualna podoba razstave Enaki_e!

Literatura,
kaj mi poveš?

Vizualna podoba Literatura, kaj mi poveš?

V letu 2021 smo v Zgodovinskem atriju ob mednarodnem dnevu boja proti diskriminaciji priložnostno gostili razstavo z naslovom *Zagovorniki načela enakosti*.

V letu 2022 je v Galeriji Kresija gostovala umetnica Lea Culeto z razstavo *Petlje*, v kateri je v formi tekstila in mešanih medijev ustvarila objekte in instalacije, skozi katere je problematizirala uveljavljene družbene reprezentacije ženskega telesa, nanj vezanih idealov, tabujev in stereotipov.

V letu 2023 sta na pobudo in s finančno podporo Mestne občine Ljubljana nastala projekta na temo seksizma, ki sta pospremila mednarodno konferenco Femcities. Tako je bila v Galeriji Kresija od februarja do aprila 2023 na ogled razstava umetnic in umetnikov Nataše Berk, Jana Brovča, Elene Fajt, Tatiane Kocmur, Luke Semeta in Marije Zupanov z naslovom *Ne tič ne ptička*. Umetnice in umetniki so v razstavljenih delih tematizirali vsebine, kot so stereotipno prikazovanje spolov, razkroj značilnih atributov in lastnosti, ki se pripisujejo moškemu ali ženski, razumevanje fluidnosti spolov, prestopanje okvirov uveljavljenih družbenih vlog ter posledice seksizma.

Otvoritev razstave Ne tič ne ptička; foto: Kaja Brezočnik

V Desnem atriju Mestne hiše je bila od februarja do marca 2023 na ogled razstava del dijakin in dijakov 3. letnika umetniške gimnazije likovne smeri Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Ljubljana *Kaj je imela oblečeno?*. Predstavljena dela so obravnavala seksizem kot ga doživljajo mladi. V različnih medijih realizirane ideje so nagovarjale gledalca k premisleku o ustaljenih normah in predsodkih ter postavljale ogledalo sodobnemu svetu.

Jana Badovinac, Gaja Zorič,
Laila Fazlić: *Dotik*, foto: arhiv MOL

Jana Tratar, Galina Malik, Larisa Pucelj, Lana
Deanović, Mila Gaja Kranjc: *Vstopi v žensko vlogo*,
foto: arhiv MOL

V Desnem atriju Mestne hiše smo marca 2024 gostili razstavní projekt Barbare Kapelj in Gabriele Fuso z naslovom *Lomilka kamenja*. Avtorici sta prek zgodb in spominov raziskovali ter dokumentirali usode žensk, ki so delale s kamnom v kraških kamnolomih med Slovenijo in Italijo. Iskali sta primerjavo in vzporednico z načinom življenja žensk, ki se ukvarjajo s kamnom danes.

V Galeriji Kresija smo julija 2025 gostili mednarodni razstavní projekt latvijskih umetnic Agate Lielpētere in Luīze Rukšāne z naslovom *Zemlja*. Razstava je bila zasnovana kot dialog med dvema umetnicama, ki sta skozi motiv krompirja raziskovali odnos do zemlje in vprašanje spola. Pri tem je bilo izpostavljeno, da sta krompir in ženske razumljeni kot »nacionalna zaklada« Latvijske, hkrati pa so bile obravnavane tudi širše povezave med ženskostjo, plodnostjo, delom in pokrajino ter vprašanje družbene konstrukcije spola.

V Mestni knjižnici Ljubljana izvajajo številne aktivnosti in dogodke, ki se nanašajo tudi na področje enakosti spolov: *Posebne zgodbe* (pogovori z ljudmi, ki s svojim življenjem rušijo stereotipe, navdihujejo in učijo družbo strpnosti), *Reflektor* (cikel dogodkov, v katerih reflektirajo aktualno družbeno situacijo), *zbirke priporočenega gradiva* itd. Med letoma 2021 in 2023 so sodelovali v mednarodnem projektu *G-BOOK 2 European teens as readers and creators in gender – positive narratives*, ki je bil namenjen promociji literature, ki upodablja pozitivne spolne vloge in modele, je odprta in raznolika ter ne vsebuje stereotipov, pač pa spodbuja spoštovanje in raznolikost. Sodelovanje se nadaljuje v mednarodnem projektu *G-BOOK 3: European teens as readers and creators in gender-positive narratives*, ki je namenjen promociji mladinske literature, ki je brez predsodkov o delitvi vlog glede na spol.

5.3 Opredelitev meril prepoznavanja in odprava stereotipnih ravnanj

Vidnost žensk se kaže tudi s poimenovanjem ulic, trgov in parkov po znanih ženskah. V obdobju izvajanja Akcijskega načrta je Komisija za poimenovanje naselij in ulic obravnavala predloge, Mestni svet pa je nato potrdil poimenovanje 40 ulic/trgov/parkov. Po ženskah sta bili poimenovani dve ulici (in sicer po pevki in častni meščanki Marjani Držaj in akademski slikarki Metki Krašovec), ter dva parka – Park Lidije Andolšek Jeras (pionirka slovenske reproduktivne ginekologije) ter Park Ade Škerl in Sonje Plaskan (prvo poimenovanje po istospolnem paru).¹⁰

¹⁰ Ostala poimenovanja so bila 9 geografskih, 7 zgodovinskih, 4 imena po dejavnostih, 12 poimenovanj po moških in 3 državna imena.

Otvoritev parka Ade Škerl in Sonje Plaskan; foto: Nik Rován

S soglasjem Komisije za postavitev javnih spomenikov – obeležij v MOL sta bila v obravnavanem obdobju postavljena spominska plošča slikarki Ivani Kobilci ter doprski kip dr. Lidije Andolšek Jeras.

Spominska plošča Ivani Kobilci na Ribjem trgu; foto: Nik Rován

Doprski kip dr. Lidije Andolšek Jeras v istoimenskem parku; foto: Nik Rován

V Parku izbranih ob Centru Rog je umetnica Andrijana Danilović naslikala stensko poslikavo, ki jo je posvetila delavkam v nekdanji tovarni koles Rog. Motiv ženske na kolesu simbolizira emancipacijo žensk skozi delo in mobilnost.

Prvi semaforji z ženskimi podobami za pešce v Ljubljani so bili postavljeni v sklopu priprav, promoviranja in organizacije Evropskega prvenstva v rokometu za ženske (potekal jeseni 2022), kjer je bil velik poudarek namenjen tudi opolnomočenju in enakopravnosti žensk. Ti stojijo na štirih križiščih v bližini Centra Stožice: na križišču Dunajske ceste in mestne obvozne ceste, Vojkove in Gosarjeve ceste, Vojkove in Baragove ceste ter na križišču Vojkove ceste in mestne obvozne ceste.

S stereotipi se soočamo na različnih področjih družbenega življenja, tudi na področju zdravja. Leta 2023 smo tako zasnovali kampanjo *Tudi junakinje in junaki včasih poiščejo pomoč*, s katero želimo preseči stigmo duševnega zdravja. Preko plakatov in zvočnih oddaj sporočamo, da v stiski nihče ne sme ostati sam in da so na voljo različne oblike pomoči.

Vizualna podoba kampanje Tudi junaki/junakinje včasih poiščejo pomoč, ki smo jo leta 2024 razširili s sloganom Tudi junaki/junakinje si dovolijo biti ranljivi.

V januarju 2026 smo začeli s kampanjo *Zavežimo jezik diskriminaciji*, s katero želimo spodbuditi razmislek in odprt dialog, predvsem pa aktiven odziv ob zaznavi diskriminatornih ravnanj v vsakdanjem življenju. V njej se bomo osredotočili tudi na diskriminacijo na podlagi spola.

Vizualna podoba kampanje *Zavežimo jezik diskriminaciji*

6. Socialna vključenost ranljivih skupin žensk in moških

Tabela 15: Ukrepi na področju socialne vključenosti ranljivih skupin žensk in moških

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
6.1	Spodbujanje učinkovitega dostopa do zaposlitve, stanovanja, usposabljanja, izobraževanja, kulture, informacijskih in komunikacijskih tehnologij, socialne in zdravstvene oskrbe za vse, ki živijo v socialni izključenosti	Sofinanciranje programov NVO za različne ranljive skupine	Število sofinanciranih programov
		Sofinanciranje nastanitvenih programov za ranljive skupine (zavetišče za brezdomce, materinski domovi, stanovanjske skupine)	Število sofinanciranih programov
6.2	Prepoznavanje posebnih potreb in okoliščin žensk in moških, ki živijo v socialni izključenosti in revščini	Izplačilo denarne pomoči MOL	Število prejemnic in prejemnikov denarne pomoči Število denarnih pomoči po namenu

6.1 Spodbujanje učinkovitega dostopa do zaposlitve, stanovanja, usposabljanja, izobraževanja, kulture, informacijskih in komunikacijskih tehnologij, socialne in zdravstvene oskrbe za vse, ki živijo v socialni izključenosti

Tabela 16: Sofinancirani socialnovarstveni programi za ranljive skupine

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
število sofinanciranih programov	77	77	83	82	85	80	72
dodeljena sredstva	1.938.600	1.973.100	1.996.000	2.153.000	2.260.984	2.260.984	2.258.484

Vir: OZSV

Na podlagi Strategije razvoja socialnega varstva v MOL od 2021 do 2027 je vsako leto objavljen javni razpis Ljubljana – zdravo mesto, katerega namen je sofinanciranje programov, namenjenim ranljivim skupinam. Vsako leto se sofinancira okrog 80 programov, ki jih lahko razdelimo na nastanitvene programe (npr. varne hiše za ženske, žrtve nasilja, zatočišče za brezdomce...), dnevne centre ter svetovalne in informativne programe.

Za ljudi, ki se znajdejo v socialni stiski, so izredno pomembni nastanitveni programi. Tako je MOL tudi v poročevalskem obdobju sofinancirala naslednje programe:

- dve zavetišči za brezdomne,
- dva materinska domova,
- zavetišče za brezdomne uživalce drog,
- krizni center ter pet varnih hiš in zatočišč za ženske in otroke, žrtve nasilja,
- varno hišo za uživalke nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja,
- varno namestitev za žrtve trgovine z ljudmi,
- štiri (obdobje 2019-2022), pet (obdobje 2023-2024) oziroma sedem (leta 2025) stanovanjskih skupin za osebe s težavami v duševnem zdravju,
- namestitveno podpora v več stanovanjih.

V okviru projekta European Homelessness Counts je bila izvedena raziskava o merjenju obsega brezdomstva Ljubljani, katere cilj je bil ugotoviti število brezdomnih oseb, ki spijo na ulici, v zavetiščih in podpornih oblikah bivanja oziroma v neprimernih bivališčih. Zbiranje podatkov je potekalo oktobra 2024 in ponovno oktobra 2025. Leta 2024 je bilo v raziskavo vključenih 426 oseb, ki se soočajo z brezdomstvom in stanovanjsko izključenostjo – od tega je bilo 69,7 % moških, 29,3 % žensk in nekaj nebinarnih oseb. Več kot polovica vprašanih spada v starostno skupino med 30. in 49. letom. Večina vprašanih žensk je bivala v varnih namestitvah programih za ženske - žrtve nasilja oziroma materinskem domu.¹¹

Septembra 2026 se bo odprl nov Center za brezdomne Ljubljana, kjer bo lahko v prenočitvenem delu prespalo maksimalno 64 oseb, v treh nadstropjih pa bo na razpolago še 34 bivalnih enot. Zaradi specifičnih potreb brezdomnih žensk, se vsebine v centru načrtujejo s posebnimi, ločenimi, njim namenjenimi namestitvenimi prostori. V centru bo na voljo celovita nastanitvena podpora ter druge podporne storitve.

6.2 Prepoznavanje posebnih potreb in okoliščin žensk in moških, ki živijo v socialni izključenosti in revščini ter oblikovanje politik in programov, prilagojenih tem potrebam

MOL v skladu z Odlokom o denarni pomoči dodeljuje denarno pomoč občan~~am~~_{om} brez lastnega dohodka in tistim, ki z lastnim dohodkom ne dosežejo minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana~~ico~~_{ico} po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih, pa tudi tistim, ki do 30 % presegajo minimalni dohodek. Denarne pomoči so namenjene pomoči ob materialni ogroženosti, pomoči ob začetku šolskega leta, kritju stroškov šole v naravi oziroma letovanj, kritju stroškov kosil za otroke v osnovni in srednji šoli, kjer je organizirana prehrana, kritju stroškov kosil za občanke in občane nad 65 let in pomoči ob rojstvu otroka.

V obdobju od 2019 do 2025 se je število prejemnic~~kov~~_{kov} denarnih pomoči MOL zmanjšalo, od 6.216 denarnih pomoči v letu 2019 do 4.787 v letu 2025. Največji delež predstavljajo denarne pomoči ob materialni ogroženosti (66-68 %), sledijo jim denarne pomoči ob začetku šolskega leta (26-29 %). Kljub upadanju števila prejemnic~~kov~~_{kov} denarnih pomoči MOL med leti 2019 ter 2025, denarna pomoč MOL ostaja pomembna podpora za številne občane~~ke~~_{ke} MOL. Denarna pomoč pomaga prebroditi tako posameznike kot tudi družinske krizne trenutke ter pripomore k zmanjševanju socialnih razlik v skupnosti.

¹¹ [Porocilo o EU štetju brezdomstva v Ljubljani-2024.](#)

Tabela 17: Število prejemnikov posameznih denarnih pomoči MOL v obdobju 2019-2025

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pomoč ob materialni ogroženosti	4.242	4.093	4.046	3.824	3.467	3.444	3.322
Pomoč ob začetku šolskega leta	1.669	1.725	1.645	1.478	1.413	1.370	1.267
Kritje stroškov šole v naravi oz. letovanj	16	21	19	38	19	18	22
Kritje stroškov kosil za otroke v osnovni in srednji šoli	25	35	42	33	12	11	10
Kritje stroškov kosil za občanke in občane nad 65 let	1	1	0	0	0	0	1
Pomoč ob rojstvu otroka	263	303	264	195	150	200	166
Skupno število prejemnikov	6.216	6.178	6.016	5.568	5.061	5.043	4.787

Vir: OZSV

V MOL naročamo in sofinanciramo tudi programe javnih del, ki so v splošno družbeno korist in v javnem interesu lokalne skupnosti. Na ta način prispevamo k zmanjševanju brezposelnosti oziroma pospeševanju zaposlovanja zlasti najtežje zaposljivih oseb. V obdobju od leta 2019 do leta 2025 smo preko javnih del sofinancirali zaposlitev 301 oseb, od tega je bilo 65% žensk.

7. Preprečevanje nasilja nad ženskami

Tabela 18: Ukrepi na področju preprečevanja nasilja nad ženskami

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
7.1	Ozaveščanje in seznanjanje zaposlenih o problemu nasilja nad ženskami in otroki ter o možnih oblikah pomoči žrtvam	Ozaveščanje aktivnosti ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami	Novica v Molovcih
		Zbiranje potrebščin za varne hiše	Zbiralna akcija 1/leto
		Izobraževanje za vodje organov MU MOL in njihovih notranjih organizacijskih enot o problematiki nasilja in nenasilni komunikaciji	Izvedba predavanja
7.2	Aktivnosti za preprečevanje mobinga na delovnem mestu	Ozaveščevalne aktivnosti o tem, kaj je mobing	Vsaj 1 članek v Urbanu Število novičk v Molovcih Predavanje za vse zaposlene
		Obravnavanje pritožb v Odboru za preprečevanje mobinga	Število pritožb Število pritožnic in pritožnikov Število obravnavanih pritožb Število pritožb, prepoznanih kot mobing
7.3	Podpora programom in aktivnostim za pomoč žrtvam nasilja, vključno z informiranjem,	Sofinanciranje programov: - ki ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, nudijo možnost varne	Število programov Število uporabnic_kov

	svetovanjem in ustrezno ureditvijo kriznih centrov in varnih hiš, ter za načrtno in sistematično urejeno delo s povzročitelji nasilja	namestitve - ki ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, nudijo podporo, svetovanje, opolnomočenje in zagovorništvo - za povzročitelje nasilja	
7.4	Podpora preventivnim programom in aktivnostim za preprečevanje medvrstniškega nasilja, učenja asertivnega vedenja in nenasilne komunikacije	Sofinanciranje programov nenasilne komunikacije, ki so namenjeni mladostnikom	Število programov Število uporabnic_kov
7.5	Ozaveščanje in seznanjanje stroke in širše javnosti o problemu nasilja nad ženskami in otroki, o problemu trgovine z ljudmi ter o možnih oblikah pomoči žrtvam	Sodelovanje v akcijah ozaveščanja NVO (tudi v sodelovanju z MOL): - ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami - ob evropskem dnevu za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo	Informacija o skupnih aktivnostih
		Novice v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL	Število objavljenih spletnih novic in člankov v glasilu Ljubljana
7.6	Zagotavljanje ukrepov za pomoč žrtvam trgovine z ljudmi	Sofinanciranje programov za žrtve trgovine z ljudmi	Število programov Število uporabnic_kov

7.1 Ozaveščanje in seznanjanje zaposlenih o problemu nasilja nad ženskami in otroki ter o možnih oblikah pomoči žrtvam

V interni reviji Urban so bili objavljeni članki na temo preprečevanja nasilja – npr. napotki, kako ravnati v primeru nasilja, kontakti izvajalcev programov. Informacije in različne ozaveščevalne aktivnosti pa so bile sodelavkam in sodelavcem MU MOL posredovane tudi preko elektronskega obveščevalnika Molovci.

Na pobudo sodelavk_cev Oddelka za varstvo okolja je bila leta 2019 organizirana zbiralna akcija sredstev (oblačila, hrana, potrebščine) za ženske, ki so se zaradi nasilja morale zateči v varne namestitve, in sicer za Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja ter za Varno hišo za uporabnice nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja.

Vodstvo MU MOL je na svojih vsakoletnih delovno-izobraževalnih srečanjih obravnavalo tudi tematike medsebojnih odnosov, komuniciranja, sodelovanja, posredovanja informacij itd. V obravnavanem obdobju so se sodelavke_ci MU MOL udeležili različnih konferenc, okroglih miz, ki se dotikajo tematike preprečevanja nasilja – npr. spletno nasilje, nasilje nad otroki.

7.2 Aktivnosti za preprečevanje mobinga na delovnem mestu

Za vse zaposlene v MU MOL je bilo leta 2024 izvedeno usposabljanje »Prepoznavanje in preprečevanje mobinga v delovnem okolju«. Prispevek na temo mobinga je bil objavljen tudi v interni reviji Urban, dodatne informacije in različne vsebine na to temo pa so bile posredovane zaposlenim tudi preko elektronskega obveščevalnika Molovci.

Na podlagi *Dogovora o ukrepih delodajalca za zaščito zaposlenih pred spolnim in drugim trpinčenjem na delovnem* v MU MOL deluje Odbor za preprečevanje mobinga, ki je sestavljen iz treh članov^{ic} ter obravnava prijavljene primere mobinga. Odbor za preprečevanje mobinga je v obdobju od leta 2019 do leta 2025 obravnaval en primer, pri čemer mobing ni bil dokazan.

7.3 Podpora programom in aktivnostim za pomoč žrtvam nasilja, vključno z informiranjem, svetovanjem in ustrezno ureditvijo kriznih centrov in varnih hiš, ter za načrtno in sistematično urejeno delo s povzročitelji nasilja

MOL preko javnih razpisov sofinancira široko paleto programov, ki so namenjeni ženskam in otrokom, žrtvam nasilja (varne namestitve, svetovalnice itd.) kot tudi povzročiteljem nasilja (delavnice, svetovanje).

V tem obdobju je MOL sofinancirala sedem oziroma pet¹² nastanitvenih programov – krizni center, pet varnih nastanitvev (varne hiše, zatočišča) in posebno varno hišo za aktivne uporabnice nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja. Iz poročil izvajalcev varnih nastanitvev je razvidno, da se na varno letno umakne približno 250-290 žensk in otrok, ki so žrtve nasilja v družini. Ženskam, ki doživljajo nasilje, so na voljo tudi programi za osebno, telefonsko in spletno svetovanje ter skupine za samopomoč in podporne skupine. Od leta 2021 je na voljo tudi 24-urna SOS linija za ženske, žrtve nasilja. Osebam, ki povzročajo nasilje, pa so na razpolago programi nenasilne komunikacije (delo po skupinah, osebno svetovanje).

Tabela 19: Sofinancirani socialnovarstveni programi na področju preprečevanje nasilja

Leto	Kazalnik	Programi nastanitve za ženske in otroke, žrtve nasilja	Svetovalni, podporni programi za žrtve nasilja	Programi za osebe, ki povzročajo nasilje
2019	Število programov	7	7	2
	Število uporabnic_kov	289 (od tega 121 otrok)	4.120	456
2020	Število programov	7	7	2
	Število uporabnic_kov	293 (od tega 127 otrok)	4.311	424
2021	Število programov	7	8	2
	Število uporabnic_kov	291 (od tega 110 otrok)	5.994	452
2022	Število programov	7	8	2
	Število uporabnic_kov	252 (od tega 101 otrok)	6.130	515
2023	Število programov	7	9	2
	Število uporabnic_kov	275 (od tega 126 otrok)	6.810	435
2024	Število programov	7	8	2
	Število uporabnic_kov	266 (od tega 112 otrok)	6.163	653
2025	Število programov	5	5	1
	Število uporabnic_kov	275 (od tega 125 otrok)	6.370	600

Vir: OZSV

¹² Ne gre za nižanje kapacitet, ampak je izvajalec združil ti programe v enega.

7.4 Podpora preventivnim programom in aktivnostim za preprečevanje medvrstniškega nasilja, učenja asertivnega vedenja in nenasilne komunikacije

Urad za mladino (UM) sofinancira programe, ki informirajo mlade o nasilju in trgovanju z ljudmi ter jih učijo osnov nenasilne komunikacije. V spodnji preglednici so vključeni le programi, ki se v celoti osredotočajo na preventivne dejavnosti na področju medvrstniškega nasilja, učenja asertivnega vedenja in nenasilne komunikacije.

Tabela 20: Sofinancirani programi nenasilne komunikacije, namenjeni mladostnikom

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. programov	3	2	1	2	1	1	3
št. uporabnic_kov	2.581	5.237	3.800	1.515	1.200	2.000	1.799

Vir: UM

7.5 Ozaveščanje in seznanjanje stroke in širše javnosti o problemu nasilja nad ženskami in otroki, o problemu trgovine z ljudmi ter o možnih oblikah pomoči žrtvam

MOL je zelo aktivna v času mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami (25. november – 10. december), ko skupaj z nevladnimi organizacijami organiziramo različne aktivnosti, v preventivno kampanjo pa se vključijo tudi javni zavodi MOL (npr. Zdravstveni dom Ljubljana, Lekarna Ljubljana, Kinodvor, Kino Šiška, Lutkovno gledališče), ki v svojih prostorih ter na avtobusih Ljubljanskega potniškega prometa brezplačno predvajajo animirane oglase o nesprejemljivosti nasilja nad ženskami. Še posebej so bile te ozaveševalne aktivnosti pomembne v času epidemije koronavirusa, saj je bilo zaznati povečano nasilje znotraj družine. Vsako leto smo o svojih aktivnostih ter o različnih vidikih problematike nasilja nad ženskami objavili članek v glasilu Ljubljana ter na spletni strani MOL.

Leta 2019 smo organizirali že omenjeno zbiralno akcijo sredstev za ženske in otroke v Kriznem center za ženske in otroke, žrtve nasilja ter za Varno hišo za uporabnice nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja.

Leta 2020 se je MOL pridružil kampanji *Samo ja pomeni ja*, in s tem podpori spremembe definicije posilstva v kazenskem zakoniku po modelu »ja pomeni ja«. Na mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami je bil oranžno osvetljen tudi Mesarski most kot del kampanje generalnega sekretarja Združenih narodov *Združimo se proti nasilju nad ženskami*.

Posnetek zaslona - videofilmčki o zalezovanju

V letu 2022 smo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami posebno pozornost namenili ozaveščanju o zalezovanju žensk. Skupaj z Društvom za nenasilno komunikacijo smo pripravili *TikTok kampanjo*¹³, katere cilj je ozaveščanje o zalezovanju in postopkih ravnanja v primerih zalezovanja.

Leta 2023 smo skupaj z Zdravstvenim domom Ljubljana pripravili okroglo mizo *Vpliv nasilja na zdravje žensk*, na kateri smo se osredotočili na zdravstveni vidik posledic nasilja - na telesno in duševno zdravje. Razprava se je dotikala reproduktivnega zdravja in spolnih zlorab, obravnave žrtev nasilja, preventivnih aktivnosti in sistemski obravnavi nasilja s poudarkom na zdravju.

Leta 2024 smo se osredotočili na nasilje nad starejšimi ženskami, ki je pogosto spregledan družbeni problem. Starejše ženske so namreč velikokrat izolirane in ker sta najpogostejše povzročitelja nasilja partner ali odrasel otrok, žrtve zaradi sramu in vzgoje o tem ne spregovorijo. Skupaj z ZOD smo tako pripravili okroglo mizo *Nasilje nad starejšimi ženskami obstaja*.

Kot odziv na primer nadlegovanja deklice na mestnem avtobusu smo v letu 2025 skupaj z Ljubljanskim potniškim prometom in ob podpori Društva za nenasilno komunikacijo zasnovali kampanjo *Uporabi svoj glas*.¹⁴ Osnovni namen kampanje je spodbuditi ljudi, da pozorno spremljajo dogajanje v svoji okolici ter prepoznajo različne oblike nasilja. Z njo nagovarjamo priče, da zmorejo prepoznati opozorilne znake, da zaupajo svojemu občutku ter pravočasno ukrepajo in s tem pomagajo žrtvi.

Vizualna podoba kampanje *Uporabi svoj glas*

V prostorih MOL je bila v obdobju poročanja večkrat postavljena tudi *hiša strahov*, kjer so lahko obiskovalke_c skozi resnične zgodbe začutile strah pred nasiljem, ki ga vsakodnevno doživljajo ženske doma, v službi, v nočnem klubu, na cesti itd.

18. novembra obeležujemo Evropski dan za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, ki ga je na pobudo Slovenije razglasil Svet Evrope. Namen obeležitve je ozaveščanje o nujnosti preprečevanja in razkrivanja vseh oblik zlorabe otrok ter o ustrezni podpori žrtvam teh zlorab. Spolno nasilje in spolne zlorabe otrok predstavljajo grobo zlorabo moči odrasle osebe nad otrokom in najhujšo kršitev otrokovih pravic. Zato je nujno potrebno, da smo vsi bolj občutljivi na vsakršne oblike nasilja, da nasilje prepoznamo ter žrtvam nudimo ustrezno pomoč in zaščito. Vsako leto tako na spletni strani MOL objavimo novico, o problematiki zlorab pa ozaveščajo tudi nevladne organizacije.

Mestno redarstvo je med leti 2021 in 2023 sodelovalo v projektu *SHINE (Sexual Harassment in Nightlife Entertainment Spots: Control and Prevention)*, katerega glavni cilj je bil evalvacija stanja na področju spolnega nadlegovanja v nočnem življenju ter razvoj pilotnega modela za preprečevanje in nadzor.

¹³ Ozaveščevalni filmčki so dostopni na Youtube kanalu Mestne občine Ljubljana: [Kaj je zalezovanje](#), [Kdo zalezuje in zakaj?](#), [Si žrtev zalezovanja?](#), [Si zalezovalec?](#) in [Ima tvoj prijatelj zalezovalca?](#).

¹⁴ Več informacij o kampanji je dostopno na: [Uporabi svoj glas](#).

Naša prizadevanja in aktivnosti na področju preprečevanja nasilja nad ženskami so bila prepoznana tudi širše. Tako nam je Evropska komisija podelila naziv *Evropska prestolnica vključenosti in raznolikosti*, zlato priznanje smo prejeli v posebni nagradi za lokalne oblasti, ki z obravnavanjem nasilja nad ženskami, omogočajo varne kraje za ženske v vsej njihovi raznolikosti.

7.6 Zagotavljanje ukrepov za pomoč žrtvam trgovine z ljudmi

MOL že več let sofinancira program, ki zagotavlja žrtvam trgovine z ljudmi krizno namestitev (do 5 dni), varno namestitev (največ 6 oseb hkrati) in reintegracijo. Še bolj pa je pomembno, da se v okviru programa izvajajo različne ozaveščevalne aktivnosti.

Tabela 21: Sofinancirani socialnovarstveni programi na področju trgovine z ljudmi

Kazalnik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Št. uporabnic_kov	1155	1125	1372	1147	1003	555

Vir: OZSV

Od leta 2021 sofinanciramo tudi program KJUČna šola za mladostnice in mladostnike v MOL. Cilj programa je preko pogovorov in videogradiv srednješolke_ce izzvati k razmišljanju o stereotipih, ki jih proizvajata kultura pornofilmov ter promocija prostitucije kot spolnega dela. V teh letih se je pogovornih ur udeležilo približno 4500 mladih.

8. Strpnost do LGBT+ skupnosti

Tabela 22: Ukrepi v okviru cilja enaka obravnava istospolno usmerjenih in transspolnih oseb

	UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK
8.1	Podpora programom in aktivnostim za LGBT+ osebe, vključno z informiranjem, svetovanjem, izobraževalnimi in drugimi aktivnostmi	Podpora programom, namenjenih LGBT+ osebam	Število programov
8.2	Mednarodno sodelovanje in promoviranje Ljubljane kot mavričnega mesta	Aktivno sodelovanje v mreži mavričnih mest	Udeležba na srečanju Sodelovanje v vsakoletnem projektu mreže mavričnih mest
8.3	Podpora in izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti	Informacija o LGBT certifikatu	Prispevek v Urbanu
		Promocija certifikata LGBT prijazno	Število prijav Število prejemnikov certifikata
		Ozaveščevalne aktivnosti v sodelovanju z NVO	Vsaj 1 dogodek na leto
		Objava člankov in novic na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Število novic, člankov na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana

8.1 Podpora programom in aktivnostim za LGBT+ osebe, vključno z informiranjem, svetovanjem, izobraževalnimi in drugimi aktivnostmi

MOL že vrsto let preko javnih razpisov sofinancira različne programe nevladnih organizacij – tako so uporabnicam kom na voljo osebno svetovanje in informiranje, samopomočne skupine, kulturni in izobraževalni programi, sofinanciranje različnih festivalov (npr. Parada ponosa, Lezbična četrt) itd. Od leta 2017 deluje v MOL tudi edini LGBT+ mladinski center v Ljubljani in Sloveniji.

Tabela 23: Sofinancirani programi za LGBT+ osebe

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Št. sofinanciranih programov	13	17	18	18	19	20	17

Vir: OZSV, OK, UM

8.2 Mednarodno sodelovanje in promoviranje Ljubljane kot mavričnega mesta

MOL je od leta 2014 aktivna članica mreže mavričnih mest (RCN), katere cilj je predvsem izmenjava dobrih praks in izkušenj na LGBT+ področju. Predstavnica Ljubljane se je udeležila vseh rednih srečanj, ki so potekala v evropskih mestih: Esch-sur-Alzette (Luksemburg), Bergen (Norveška), Rotterdam (Nizozemska), Reykjavik (Islandija) in Helsinki (Finska), ni pa se udeležila srečanja leta 2025 v Mexico City (Mehika). Leta 2020, v času epidemije, je srečanje potekalo virtualno. Vabljeni smo bili tudi na različne mednarodne konference, kjer smo predstavljali dobre prakse MOL, v letu 2025 smo imeli predstavitev tudi za zaposlene v MU Mestne občine Maribor.

V okviru RCN smo sodelovali v projektu »Mavrična mesta v akciji. Smernice za občine.«, ki ga je financirala Evropska unija. Glavni cilj projekta je bil pripraviti smernice za LGBT+ politike v lokalnih samoupravah in s tem vzpodbuditi lokalne skupnosti, ki na tem področju niso aktivne, da začnejo delovati. Smernice so predstavniki ce mavričnih mest ter predstavniki ce nevladnih organizacij pripravljali v obdobju dveh let, ko smo se srečevali na delavnicah v različnih mestih - Berlin, Aarhus in Cork in na zaključni konferenci v Kotorju. Smernice so bile v okviru projekta prevedene tudi v slovenski jezik¹⁵.

Od leta 2016 mreža mavričnih mest v okviru obeležitve mednarodnega dneva boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji (kratica IDAHOT, 17. maj) pripravlja skupno razstavo na določeno temo, na kateri lahko vsako mesto sodeluje z eno fotografijo. Naslovi razstav od 2019 do 2025 so bili naslednji: »Po Stonewallu - 50 let ponosa«, »Vidnost lezbijk«, »Presečnost – prepletenost identitet in osebnih okoliščin«, »LGBT+ migranti«, »Kvir mladi«, »Kvir starejši in pionirji« ter »Kvir šport«. MOL je vsako leto, razen leta 2022, skupaj z nevladnimi organizacijami poslal eno fotografijo na določeno tematiko. Skupna razstava je bila objavljena tudi na spletni strani MOL.

¹⁵ Smernice so objavljene tukaj: [Rainbow-Cities-in-Action-Policy-Guidelines_slovenian_221123_online.pdf](#)

Fotografije MOL na posameznih razstavah mreže mavričnih mest¹⁶

Ljubljana je poročevalskem obdobju gostila tudi nekaj večjih mednarodnih dogodkov, med njimi tudi *Evropsko konferenco ILGA* leta 2023 in konferenco *IGLYO* leta 2024.

8.3 Podpora in izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti

MOL se izrazito angažira tudi na področju ozaveščanja. Leta 2014 smo vzpostavili certifikat LGBT prijazen, ki skuša delovati predvsem v smeri ozaveščanja zaposlenih in uporabnikov storitev. Do konca leta 2025 je certifikat prejelo 70 organizacij, tako javnih kot zasebnih organizacij. V letu 2019 smo za certifikat LGBT prijazen prejeli nagrado za najboljšo enakosti prijazno iniciativo *Emerging Europe Equality-friendly Initiative of the Year*. Informacijo o certifikatu LGBT prijazen smo objavili tudi v interni reviji Urban.

Tabela 24: Število prijav in prejemnikov certifikata LGBT prijazen po posameznih letih

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Št. prijav	2	4	11	15	3	6	2
Št. prejemnikov	4	0	4	16	0	5	5

Vir: OZSV

V tem obdobju so bile organizirane štiri podelitve certifikatov LGBT prijazen, ki so bile obogatene z okroglimi mizami na različne tematike. Tako smo leta 2019 osvetlili pomembne prelomnice 35 letnega organiziranega dela na LGBT+ področju, leta 2021 je potekala okrogla miza o vključevanju raznolikosti na delovnem mestu, kjer so se udeleženci okrogle mize strinjali, da je uporabna vrednost certifikata LGBT prijazen v tem, da organizacijam na spoštljiv način omogoča tudi navzven pokazati njihovo podporo vključevanju LGBT+ oseb. Leta 2022 pa smo na okrogli mizi naslovili vključevanje mladih LGBT+ v delovno okolje, pri čemer so o svojih izkušnjah govorili tako predstavniki organizacij kot mladi LGBT+.

Leta 2024 smo obeležili 40 let LGBT gibanja v Sloveniji. Ob tej priložnosti so se v Ljubljani zvrstili številni dogodki. Med drugim je bila v Mestnem muzeju Ljubljana med 24. 10. 2024 in

¹⁶ Naslovi fotografij in ime fotografa_inje: 2019: Naš Stonewall, foto: Niki Lapkovski; 2020: Najina ulica, foto: Matej & Katarina Weddings; 2021: Parada ponosa, foto: Nik Rovar; 2023: Labirint izrazov, foto: Monika Zupin; 2024: Brane in Suzana, foto: Rick Burger; 2025: Ekipa Out in Slovenija na športnem taboru na Slovaškem, foto: Tina Eowyn Šmid.

23. 3. 2025 na ogled razstava *Prostori gibanja. 40 let LGBT skupnosti v Ljubljani*. Kot spremljevalni dogodek razstave je potekala tudi podelitev certifikata LGBT prijazno in okrogla miza o pomembnosti vključujoče družbe.

Podelitev certifikatov v Mestnem muzeju Ljubljana; foto: Nik Rovar

Mednarodni dan boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji vsako leto obeležimo z izobešeno mavrično zastavo na Mestni hiši ter spletno novičko s povabilom k ogledu virtualne fotografske razstave mreže mavričnih mest. V letu 2021 in 2022 pa je na ta dan potekala tudi podelitev certifikata LGBT prijazno.

Župan Zoran Janković je - tako kot že tradicionalno od leta 2002 vse županje in župani Ljubljane - pokrovitelj *Parade ponosa*. Napovednik programa *Festivala parade ponosa* je objavljen na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana. V času festivala so v Mestni hiši organizirani različni dogodki (npr. razstave, okrogle mize, posveti), pred Mestno hišo pa je izobešena mavrična zastava.

Jeseni 2019 smo za mestne svetnice in svetnike organizirali informativno predavanje o LGBT+, ki ga je pred sejo MS MOL izvedla dr. Milica Antić Gaber, redna profesorica na Filozofski fakulteti.

V razstavnih prostorih MOL smo gostili naslednje razstave:

- *Preseganje kulture poniževanja (2019)* - razstava umetniških del mladih LGBTIQ+ oseb, nastalih na podlagi njihovih lastnih izkušenj z vrstniškim nasiljem ter nasiljem na spletu na podlagi spolne usmerjenosti in/ali spolne identitete;
- *20 let Parade ponosa v Ljubljani (2020)* – prikaz vseh dosedanjih Parad ponosa, umeščenih v družbeno-politični kontekst mesta Ljubljana;
- *Barve brezdomstva (2021, virtualna predstavitev)* - razstava je nastavljala pogosto spregledano, a vse bolj perečo tematiko brezdomnosti in stanovanjske izključenosti LGBTIQ+ mladih;
- *Labirint izrazov (2022)* - razstava mladih kvir umetnic_kov;
- *Mednarodna kvir solidarnost: podobe trdoživosti in upanja. (2023)* – razstava mednarodnih umetnic_kov z namenom ozavščeati in spodbuditi razmislek o pomembni vlogi mednarodne solidarnosti v življenju LGBT+ oseb v negotovem okolju;
- *Podarim ti ljubezen (2024)* – razstava treh norveških umetnic_kov, ki je predstavljala radikalno umestitev kvir teles in izkušenj v samo središče mesta;
- *Kraljice preobleke (2024)* – razstava slavi raznolikost in ustvarjalnost slovenskih kraljic in kraljev preobleke;
- *40 let IGLYO (2024)* – razstava je prikazala pot organizacije od prvih mednarodnih srečanj kvir mladine do danes uveljavljene organizacije;
- *Kralji, kraljice in kvir tatice (2025)* – fotografska razstava Marija Zupanova, ki je dokumentiral domačo drag sceno.

V Ljubljani od leta 1984 poteka *Festival LGBT filma* (gre za najstarejši tovrstni festival v Evropi ter najstarejši mednarodni filmski festival v Sloveniji). Eden izmed dolgoletnih partnerjev je tudi Kinodvor, ki je leta 2025 tudi gostil uradno odprtje festivala.

Tabela 56: Število člankov v glasilu Ljubljana in število novic na spletni strani MOL, ki govorijo o LGBT+ skupnosti

Kazalnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
št. člankov v glasilu Ljubljana	3	3	2	4	2	2	1
št. novic na spletni strani	6	4	7	6	7	4	5

Vir: spletna stran MOL, glasilo Ljubljana

Poleg zgoraj omenjenih prispevkov je bil v glasilu Ljubljana med drugim predstavljen tudi Festival LGBT filma, LGBT tura po Ljubljani, kraljice preoblek ter intervju s Salome in lezbičnim parom.

III. ZAKLJUČEK

V obdobju izvajanja drugega akcijskega načrta za enakost spolov v Ljubljani so bili na podlagi že utečenih dobrih praks narejeni nadaljnji koraki k večji vidnosti žensk, izboljšanju položaja žensk ter k vzpostavitvi družbe enakosti spolov. Kljub temu, da nekatere predvidene aktivnosti niso bile izvedene, na kar je vplivala tudi epidemija korona virusa, je bilo tako znotraj MU MOL kot širše v MOL izpeljano veliko dogodkov, ozaveščevalnih kampanj in drugih različnih aktivnosti. Naše dobro delo na tem področju je bilo prepoznano tako doma kot v tujini, saj smo bili vabljeni na različne (mednarodne) konference in okrogle mize, kjer smo predstavljali naše aktivnosti. Zelo smo ponosni, da nam je Evropska komisija podelila naziv evropska prestolnica vključenosti in raznolikosti – še posebej je bila strokovna komisija impresionirana nad našim delom na področju preprečevanja nasilja, za kar smo prejeli zlato nagrado.

Naše delo pa zagotovo še ni končano. Do popolne enakopravnosti in enakovrednosti spolov nas čaka še dolga pot. Ne samo v dimenziji med moškimi in ženskami, ampak pri sprejemanju različnosti vseh spolov in spolnih identitet. Z aktivnostmi bomo seveda nadaljevali, vključno s sprejetjem novega akcijskega načrta, ki bo poleg dosedanjih ukrepov uvedel tudi nove.

